

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 5 po południu z wyjątkiem dni poświęconych.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcji i Administracji ulica Czarnieckiego 1.8. — Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty.

Telefonu redakcji nr. 88.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.

Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej”, otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia; ewentualnie i miesięczni za dopłatą pierwszy 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów, kilkorazowe po 6 centów od miejsca 1 wiersza.

Inseraty przyjmują: w Austrii i Niemczech wszystkie agencje anonsów; we Francji, w Paryżu wyłącznie agencja pana Adama, Rue des St. Peres 81.

CZEŚĆ URZĘDOWA

C. k. Rada szkolna krajowa zamianowała tymczasowego nauczyciela, Antoniego Horodyskiego, w Byczkowcach, stałym nauczycielem szkoły etatowej w Byczkowcach; tymczasowego nauczyciela, Stanisława Frączka, w Dębnie, stałym nauczycielem młodszym kierującym szkołą filialną w Dębnie; tymczasowego nauczyciela, Ludwika Tomeczka, w Rozborzu, stałym nauczycielem szkoły etatowej w Miroszynie.

Ponieważ zaraza pyskowa i racicowa u bydła i świń stwierdzona została w dwóch miejscowościach powiatu horodeńskiego i w dwóch miejscowościach powiatu jarosławskiego, przeto w zastosowaniu §. 26 ustawy z dnia 29 lutego 1880 r. Dz. u. p. nr. 35 i rozporządzenia wykonawczego do tego paragrafu z dnia 8 grudnia 1886 r. Dz. u. p. nr. 172 ustanawia się zapowietrzoną przestrzeń kraju, do której zaliczone są wszystkie gminy i obszary dworskie w powiatach jarosławskim i horodeńskim.

Zabrania się wyprowadzać z tej zapowietrzonej przestrzeni jako też wprowadzać do niej, z wyjątkiem bydła rzeźnego w celach zaprowiantowania miast tych powiatów, rogaciznę, owce, kozy i świnię; nadto zabrania się w obrębie tego obszaru odbywać targi zwierzęce z wyjątkiem targów na konie.

Również zabrania się ładować i wyładowywać bydło i świnię na stacyach kolei Karola Ludwika w Radymnie i Jarosławiu.

Pozwolenia na wyprowadzenie z wyżej oznaczonego obszaru zapowietrzonego bydła i świń przeznaczonych na natychmiastową rzeź w większych miejscach konsumpcji kraju oraz na wprowadzanie tych zwierząt do tego obszaru, oraz pozwolenia na ładowanie ta-

kich zwierząt w pomienionych stacyach kolejowych, udzielać będą dotyczące c. k. Starostwa, jeżeli zwierzęta te pochodzą z miejscowości niezapowietrzonych i nie będą przechodzić do najbliższej stacji kolejowej przez miejscowości zapowietrzone.

Przekroczenia powyższych zarządzeń karane będą według ustawy z dnia 24 maja 1882 (Dz. u. p. nr. 51).

Co się podaje do powszechnej wiadomości

Z c. k. Namiestnictwa.

Dnia 31 marca 1889 r. wydany i rozesłany został z c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu XII zeszyt dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 37. Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, rolnictwa i handlu z dnia 29 marca 1889 r. o środkach w celu zapobieżenia zawleczeniu pyskowej i racicowej zarazy nierogacizny z Galicji do innych krajów.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 10 kwietnia.

Anglia potęguje swoją siłę zbrojną, mianowicie wielką swoją marynarkę wojenną pomnaża imponująco, gdyż o siedemdziesiąt nowych okrętów wojennych. Projekt ministerstwa marynarki stał się faktem, gdyż wraz ze sprawozdaniem, żądającym upoważnienia dla rządu do nadzwyczajnego kredytu w olbrzymiej sumie 21½ miliona funtów, w myśl życzeń stronnictwa konserwatywnego, zatwierdzony został uchwałą parlamentu. Izba gmin

przyjęła rezolucję 215 głosami przeciw 128, obecnie więc nie już nie przeszkadza przedstawieniu wniosku samego do ustawy, opracowanej szczegółowo. Uchwała ta zapadła pomimo bardzo energicznych protestów opozycji liberalnej i pomimo poprawek przez nią wnoszonych. Zrezygnowała była wprawdzie poprawka, którą w imieniu opozycji podawał Childers, odparł ją wszakże lord Hamilton, minister marynarki równie trafnym argumentem. Childers wyraził zdanie, że niema potrzeby obierać innej drogi nad praktykowaną dotychczas i konstytucyjną, ażeby mianowicie przyzwalać co roku częściowe kredyty przy zestawianiu budżetu. Lord Hamilton odpowiedział na to, że byłoby rzeczą zgubną nagłe wydatki chcieć opędzać z normalnych dochodów podatkowych, gdyż spowodowałoby to nieprawidłowości w opodatkowaniu i pociągnęło za sobą złe skutki dla handlu i przemysłu. Interesa tej kategorii znajdują w parlamencie angielskim zawsze echo sympatyczne. To też na ratunek pospieszył i sam p. Gladstone i usiłował dowodzić, że zarzucona przez obecny rząd taktyka częściowych kredytów, służyła krajowi jako dyrektywa w czasach najświetniejszych okresów finansowych; że niepodobna pozwolić, ażeby wydatki przyszłych lat uchylały się z pod kontroli parlamentu, te jednak i inne argumenta nie pomogły nie w obec koalicyi unionistów z torysami.

Tak więc w ważnej tej sprawie zwyciężył gabinet torysowski i poprawił tem nieco zaatakowaną

pozycję swoją. Po kilku znanych zwycięstwach stronnictwa liberalnego przy wyborach uzupełniających, przychodzi znowu kolej klęsk, a przynajmniej porażek, dla opozycji liberalnej. Oto po śmierci Brighta zostało opróżnione jedno miejsce w parlamencie reprezentanta z Birmingham. Miasto to wybierało zawsze członka stronnictwa liberalnego. Gladstoniści mogliby byli agitować tam za swoim kandydatem, gdyby nie okoliczność, że zmarły John Bright zerwał przed śmiercią sojusz z Gladstonem w sprawach irlandzkich i należał do grona liberalnych unionistów. Fakt ten zamknął drogę kandydatowi gladstonowskiemu, wyborcy bowiem Birminghamu podzieleni ze swoim reprezentantem zapatrywania na sprawę irlandzką. Ale ważniejszą jeszcze przeszkodą jest kandydatura młodego Brighta, syna zmarłego ekonomisty, który ogłosił już odezwę do wyborców, oświadczając, iż podziela zapatrywania polityczne zmarłego ojca. W ten sposób tracą liberalni wprawdzie jedno tylko miejsce, ale ważne, bo przy wyborach uzupełniających muszą tylko pojedyncze zdobywać postęunki. Oburzenie po procesie Parnella już w części uśmierzone a sprawa uzbrojeń nie przyniosła spodziewanych korzyści, ciekawą zatem jest rzeczą, jaką broń teraz obiorą połączone stronnictwa liberalne i irlandzkie.

5)

MEA

OBRAZEK KANADYJSKI

przez

Estej.

(Ciąg dalszy).

O szóstej rano, nazajutrz, ruch na całym statku zwiastował zbliżanie się do kresu podróży.

Mea świeża, wypoczęta, zdaje się swobodna i rozkosznie usposobiona, spoglądała z zachwytem na widniejące zdala mury forteczne, które na obronniejszym murze skalistym, przez naturę postawionym, półkolem, z jednego boku Quebec otaczają.

Całe miasto na pagórkach rozsiane tu kopułami licznych kościołów, tam świecami dachami will i pałacików z po za mgły porannej się wychylało.

Rzeka coraz szersza — coraz majestatyczniej ziemię z posad wypierała, aby się prędzej i łatwiej dostać do morza, — toż tak daleką podróż odbyć musi zanim wody swe jako wierna hołdowniczka królowi Atlankowi zanieśnie.

Tuż za miastem olbrzymia płaszczyzna nurtów srebrzystych, przeczudne tło stanowi dla tego gniazda, które zdala groźnym i nieprzystępnym się wydaje. Tak forteca, jak poszarpane skały, jak pagórki kopułami ukoronowane, nadają mu minę hardego rykacza, który dumnie głowę nosi w obec świata.

To tylko pozory, — rycerz ten futrami i drzewem handluje spokojnie — przybici dawni się pozbył; — tarczą nie myśli się osłaniać — obu rąk potrzebuje, aby światu ciepło sprzedawać, bobry i klony ładując na barki Słgo. Wawrzyńa.

Przybito do portu. — „Montreal” stękał, chrapał, odsapnął, po tak przyzwoi-

cie odbytej służbie ośmnastogodzinnej jazdy; — zachwiał się kilka razy z boku na bok i przystanął — a z jego wnętrzości poczęły się wydobywać figury przeróżne. — Yankee w złotych krakciastych „inexprimablach” z ponsowemi krawatami, w cylindrach, — Niemcy flegmatyczni, opasli, — Anglicy w mniejszych niż yankesowe krakciach z niebieskim fularcem na szyi i murzyni i żydzi, — i Włoch i nasz znajomy Francuz, pan Naulet, prowadzący pod rękę piękną miss Sidney. — Wszystko tłoczyło się ze statku na wybrzeże — brudne, zdobne skórkami pomarańcz, zepsutemi jabłkami i odpadkami od ryb.

— Gdzie się udajemy? — pytał pan Naulet towarzyszeki.

— Do hotelu „du Nord”.

— Pani głodna być musi?

— Byłabym w stanie połknąć całego kajmana.

— Czy weźmiemy dorożkę?

— Nie warto — to blisko.

Więc szli krętami, wązkiemi uliczkami, i po schodach i ze schodów drewnianych — czasem przez ząb czasu nadgryzionych; — po trotoarach z desek. — Pięli się z górki na górkę, spuszczała, wdrapywali — ale choć pan Naulet dobrze się zasapał nie śmiał się odzywać, bo miss Mea zawyrokowała, że to blisko.

O kilka kroków za nimi dążył elastycznym krokiem wielkolud, — znajomy nasz także mister William Simpson, — ale oni go albo nie widzieli, albo nie chcieli widzieć.

Bagaze zostały na statku, bo tam się na noc towarzystwo wybierało, — a tylko worek podróżny miss Mei biedny pan Naulet dźwigał w prawicy, — co mu nie ułatwiało marszu pod górę.

Nareszcie otwarły się przed nimi gościnne podwoje hotelu du Nord, — murzyn odziany, zębami białymi pokazał gościom na wstępie, serdecznie się do nich uśmiechając.

Po półgodzinie miss Mea siedziała naprzeciw pana Naulet — elegancka, świeża, jak z igły zdjeta. Między nimi piętrzył się stos ostryg — baltimorskich, delikatnych, maleńkich — najbliższych sąsiadek Kanady.

To też ostrygi grały ważną rolę i jako marynowane i w zupie i w potrawce i w naleśnikach i *au naturel* przedewszystkiem. — Obok stolika młodej pary stał drugi stolik, a przy nim mister Simpson, — także nad stołem ostryg, — a panna Mea skorzystała z tej okazji aby zwrócić głośno uwagę pana Naulet na niestosowność wzajemnego tępienia się w tem samem plemieniu.

— Nie rozumiem, odparł niedomyślny Francuz.

— Nie pojmuję, jak ostryga może pochłaniać ostrygę.

— Nie wiedziałem o tem. Czy tak jest w istocie? — zapytał — bo Francuzi nie są biegli w zoologii.

— Niech pan patrzy na prawo, to pan zrozumie.

Na prawo siedział nieszczęsny Will, — teraz pan Naulet zrozumiał, że on to jest ostrygą wedle miss Sidney; — William jednak mimo tej dosłyszanej uwagi z rozmysłem sybaryty tępił w dalszym ciągu owe mięczaki, do których plemienia należał.

— Jakie wino pani pić będzie? — pytał pan Naulet.

— Ja tylko szampana piję.

— *Perle d'or!* — zakomenderował Francuz — i wnet z hukiem korek wyskoczył.

Miss Mea widocznie szampan uważała za płyn najniewinniejszy, — szklanki wychylała swobodnie i naturalnie. — Pan Naulet z boku spoglądał jak ona manewruje zręcznie i wdzięcznie szklanką nektaru i podziwiał — chcąc jej sprostać, — ale o ile na twarzy miss nawet rumieniec się nie powiększył, o tyle oczy Francuza coraz mglistsze i więcej rozmarzone się robiły.

Za to Will całą karafkę *claretu* wypóźnił i swobodnie spoglądał dokoła, od

czasu do czasu wzrok zatrzymując na Francuzie. — Słusznie Mea twierdziła, że w jego wzroku nie nigdy wyczytać nie było można.

— Co pani ma zamiar robić po śniadaniu?

— Przeprawić się na drugą stronę rzeki i w starym Quebecu szukać przystanku po skałach i jarach; tylko po to tu przyjechałam.

— Czy pani pozwoli sobie towarzyszyć?

— Naturalnie — jeżeli pan niema nic lepszego do roboty.

— Czy to tylko bezpiecznie tak się puszczają samopas w nieznaną okolicę?

— Jeżeli się pan boi...

— Ale gdzież znowu?

— Bo uprzedzam pana z góry, że czerwonoskórzy i węże i niedźwiedzie zająć nam mogą drogę.

— Tylko o panią chodzi — co do mnie chętnieby się z czerwonoskórym spotkał.

— Więc w drogę!

— W drogę.

Wkrótce znaleźli się na drugiej stronie rzeki dzikiej i górzystej, — między jarami i skałami — do których to miss Mea taki miała pociąg.

Strome wzgórza okryte jodłami, piętrzyło się z widocznym zamiarem królowania okolicy. — Jodły spoglądały ztamtąd w dalekie strony a pierwsze szumem swoim zwiastowały Quebecowi zbliżanie się olbrzymich żaglowców i parowców, bo wierzchołkiem całą zatokę z tej wyżyny objąć mogły. — Mea postanowiła dostać się na sam szczyt, — a Naulet pomyślał sobie: Ciężka służba czeka mnie u mojej Amerykanki — ale że miliony coś warte a także i oczy Mei, więc Francuz postanowił nieść krzyż swój w milczeniu, z jasną twarzą.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Rada Państwa.

(LXVIII Posiedzenie Izby wyższej.)

+ Wiedeń, 8 kwietnia. (Korespondencya Gazety Lwowskiej).

Prezes hr. Trauttmansdorff zagaja posiedzenie o godzinie 12 min. 20.

Izba liczniej niż zwykle zgromadzona; z Polaków obecni: ks. Czartoryski, Sanguszko i Sapieha, tudzież pp. Ziemiałkowski, Stadnicki i Krasicki.

W jednej z łóz zgromadziło się kilkunastu członków Izby poselskiej; w loży dyplomatycznej obecny J.E. pan Namiestnik hr. Badieni.

Na ławie rządowej: Prezes gabinetu hr. Taaffe i Ministrowie: p. Dunajewski, p. Zaleski, hr. Welsersheimb, bar. Prażak, dr. Gautsch.

Prezes poświęca zmarłemu członkowi bar. Hildprandtowi wspomnienie pośmiertne. Izba cześć pamięć jego przez powstanie z miejsc.

Nowo mianowany członek Izby hr. Thun-Hohenstein, po raz pierwszy dziś obecny, składa przyrzeczenie na konstytucję.

Z porządku dziennego załatwiono na przód umowę dodatkową do traktatu o związku celnym i podatkowym między Austro-Węgrami a Księstwem Liechtenstein, zatwierdzając ją bez dyskusji.

Następuje drugie czytanie rządowego projektu nowej ustawy o sile zbrojnej. — Komisja wojskowa wnosi przyjąć projekt ze zmianami uchwalonemi przez Sejm węgierski co do §. 14go (że kontyngens doroczny rekruta w liczbie 103.100 ludzi z Monarchii całej, a 60.889 ludzi z samej Austrii ustanawia się na lat dziesięć) i co do §. 49go (która to zmiana polega na opuszczeniu ostatniego ustępu projektu rządowego, wedle którego Minister obrony krajowej, a odnośnie honwedów, miał mieć prawo używać w drodze administracyjnej sposobów zaradczych, gdzieby samokalestwo w celu uwolnienia się od wojskowości zachodziło, przy większej liczbie wypadków).

W dyskusji ogólnej pierwszy zabiera głos książę Schönburg (pierwszy wiceprezes Izby) i wspomniawszy o niebezpieczeństwie wojny w roku zeszłym, dziękując wspólnemu Rządowi Monarchii za oględność i umiarkowanie, które w obec niebezpieczeństwa tego zachował, przez co nie miało zaoszczędzić skarbowi wydatków. Dalej charakteryzuje mowca czasy teraźniejsze jako najkrytyczniejsze w dziejach. Jeżeli przed pięcioma wiekami dwa ważne wynalazki, prochu i druku, zaznaczyły epokę dziejową, to cóż dopiero powiedzieć o czasach teraźniejszych, gdy wynalazek idzie w ślad za wynalazkiem, poczynając od zastosowania siły pary aż do postępów elektryki — boć nieraz wiek cały minąć może, zanim nowe wynalazki wycisną swe piętno epokalne na dziejach świata. Do tego przybywa naprężenie stosunków ekonomicznych i społecznych, oznaczające również przejście do nowej epoki dziejowej. W czasach tak krytycznych każde państwo musi przygotowywać się na to, żeby je przetrwać. Ztąd zbrojne pogotowie w całej Europie, ztąd i w Austrii, o której mowca spodziewa się, że przy tradycyjalnej wytrzymałości i ze swem głęboko zakorzenionem poczuciem monarchicznem, przetrwa zbliżającą się kryzys dziejową. Raz jeszcze uznając rozum i umiarkowanie Rządu, a szczególnie także Najj. Pana, czerpie mowca ztąd otuchę, ale i przekonanie, że głosować za ustawą niniejszą jest patriotycznym obowiązkiem. (Powszechne brawa).

Książę Alfr. Liechtenstein ocenia projekt ze stanowiska li wojskowego. W porównaniu z niemiecką organizacją wojskową wielkim błędem organizacyi armii austriackiej było to, że dla rezerwy uzupełniającej przeznaczano tylko dziesiątą część kontyngensu rekruta. Dopiero ustawą o pospolitem ruszeniu, które stanowi właściwą rezerwę uzupełniającą, błąd ten naprawiono. Mimo to urządzenia wojskowe były jeszcze wadliwe, mianowicie ze stanowiska powszechnej powinności wojskowej. Pod tym względem dotychczasowa ustawa o sile zbrojnej była niesprawiedliwa o tyle, że nie wszyscy zdolni do noszenia broni byli pocigani do ponoszenia ciężaru służby wojskowej. Już z tego punktu widzenia usprawiedliwione jest podwyższenia dorocznego kontyngensu rekruta z 95.000 na 103.000 ludzi, ale i przyrost ludności za tem przemawia. Przełożenie porządku powinności wojskowej z 20go na 21szy rok życia będzie dla niej jednego uciążliwością, w ogólności jednak oznacza to ulgę, a mianowicie w krajach wschodnich jest to ze względu na zacofany rozwój fizyczny poprostu koniecznością. Następnie broni mowca nowych postanowień o jednorocznej służbie na ochotnika, słusznych ze względu na to, że trudno utrzymywać w czasie pokoju tylu ofi-

cerów z powołania, ilu ich armia potrzebowała na stopie wojennej, że przeto trzeba postarać się o stosowną liczbę oficerów rezerwy. Potrzeba zaś liczby bardzo wielkiej, bo oficerowie ci powinni pozostawać w takim samym stosunku liczebnym do oficerów z powołania, w jakim pozostaje siła armii na stopie wojennej do siły na stopie pokojowej, a nadto potrzeba oficerów rezerwy dla obrony krajowej, której kadry w pokoju są bardzo małe, jako też dla pospolitego ruszenia. Na oficerów rezerwy zaś w Austro-Węgrzech zdolni są tylko ochotnicy jednorocznicy, gdy tymczasem w Niemczech można brać ich także z poza sfery tych ochotników bo tam oświata powszechna na wyższym znajduje się szczeblu. Postanowienie, że jednorocznym ochotnikom niewolno zajmować się czem innem jak wojskowością, jest także słuszne, bo bardzo wiele zależy na tem, żeby przyszły oficer rezerwy jak najrychlej i jak najwięcej był w styczności z wojskami, w których później kiedyś będzie pełnił służbę pełną odpowiedzialności. Mowca potrąca o przymierze z Niemcami. Jako Niemiec-konserwatysta godzi się na nie, widząc w niem dalszy ciąg wiekowego związku; jako Austriak atoli chce, żeby Austrija urzędowała się w sobie po swojemu i niezawisłe, żeby była cennym aliantem, a nie dependentem. Nakoniec uprasza pana Ministra obrony krajowej o objaśnienie w sprawie językowej co do oficerskich egzaminów ochotników jednorocznych narodowości nie niemieckiej, których sytuacja jest oczywiście trudniejsza niż młodzieży niemieckiej, dla których przeto ewentualność przymusowej służby przez rok drugi jest groźniejsza. Uznając, że jedynie język niemiecki może być językiem służby, prosi o objaśnienie, jak ten językowy interes armii pogodzić się da z interesem młodzieży nie niemieckiej, zasługującej przecież na uwzględnienie.

Profesor Randa zaznacza, że jednorocznicy ochotnicy narodowości nie-niemieckiej bez porównania więcej niż Niemcy są narażeni na niebezpieczeństwo utraty dwóch lat studiów uniwersyteckich. Zgadza się na to, żeby żądano od nich tyle znajomości języka niemieckiego, ile potrzeba w interesie służby, żąda atoli, ażeby co do reszty kwalifikacyi mogli składać egzamin w każdym innym języku; boć nie może chodzić tu o germanizację, a gdyby chodziło, natychmiast powstałby prad antigermanizacyjny. Zaleca także ustanawiania życzliwych młodzieży nauczycieli dla wykształcenia jej na oficerów, wiedząc z własnego doświadczenia, jak życzliwość nauczyciela wpływa na owoce nauki. Co do samego wykształcenia mniema, że powinno być więcej praktyczne niż teoretyczne; do teoretycznego zaś uważa za rzecz potrzebną zaprowadzić książki także nie-niemieckie.

Tak samo do życzliwości egzaminatorów wielką przywiązuje wagę, a nadto przy egzaminie żąda ścisłego odróżnienia naukowej kwalifikacyi od osobistej zdatości młodzieńca na oficera; albowiem niesprawiedliwością byłoby zatrzymywać młodzieńca na drugi rok służby, gdyby osobistych przymiotów na oficera nie posiadał. Do cywilnej administracyi państwa zwraca się mowca z postulatami, aby rok służby wojskowej wliczany był przyszłym urzędnikom do lat służby cywilnej i aby opuszczono kandydatom rok próby w tejże służbie; tudzież, aby dla ochotników jednorocznych zmieniono terminy i następstwo egzaminów prawnych na uniwersytetach i aby stypendya pobierane przez studentów były im zachowywane także na czas po jednoroczną służbę wojskową. Nakoniec oświadcza, że głosować będzie za ustawą, która jest zgodna z dobrze zrozumianym interesem Austrii i wszystkich jej ludów, jako też armii, która w skutek ustawy tej będzie nieodparta w zaczepce, niepokonana w obronie.

Fmp. br. Beck odwoławszy się do patriotycznych uczuć Izby, powtarza ją, które szczególży z motywów dodanych do projektu rządowego, od siebie zaś dodaje, że państwa mające mniej niż milion wojska należą dziś już do drugorzędnych, a Austrija dopuściłaby się samobójstwa, gdyby chciała obywać się teraźniejszą siłą zbrojną. O postanowieniach co do jednorocznej służby na ochotnika powiada, że obostrzenie jej jest nieodzowne ze względu na to, iż wielkie armie ludowe potrzebują wielkiej liczby światłych oficerów. Niemcy mają ich 20.000, Francja 24.000, skutkiem czego inne państwa także będą musiały pomnożyć liczbę swoich oficerów. Każdy obywatel państwa powinien sobie za obowiązek poczytywać dostarczyć armii dzielnych oficerów, a szczególnie klasy wykształcone. Kwestya językowa w egzaminach na oficerów rezerwy jest bardzo trudna, ale da się rozwiązać w ten sposób, że każda narodowość i każdy język powinien zadowolić się po szanowaniu, jakie znajduje w armii, a każdy oficer powinien znać doskonale język komendy, ztąd też egzamin ochotników jednorocznych powinien odbywać się bezwarunkowo w języku niemie-

kim, który jest spójnią całej armii. W polu trudno porozumiewać się przez tłumaczy; wiadomo, że często od kilku minut zawisło życie tysięcy żołnierzy, a źle zrozumiane rozkazy mogą pociągnąć za sobą straszne katastrofy. Mowca stawia wniosek, aby ze względu na ważność ustawy dla potęgowania zbrojnej siły Monarchii przyjęto ją ryczałtem bez dyskusji szczegółowej.

Książę Jerzy Lobkowitz stanowczo zwalcza zdanie preopinanta, jakoby egzamin oficerski musiał odbywać się koniecznie w języku niemieckim. Gdy kandydat wykaże się z takiej znajomości języka niemieckiego, żeby jako oficer dokładnie znał formuły języka służbowego, wystarczy to najzupełniej, a cała reszta egzaminu, mianowicie cała część naukowa, może bardzo dobrze odbyć się w każdym innym języku. Żądanie o wyłączeniu języka niemieckiego niezgodne jest z przepisem konstytucyjnym, że nikogo nie wolno zniewalać do nauczania się drugiego języka krajowego, że więc nie wolno zniewalać nikogo do nauczania się języka niemieckiego. Stosownie do tego przepisu są urządzone szkoły średnie. Zkądże więc ochotnicy jednorocznicy mają obowiązek znać język niemiecki w tym stopniu, żeby ich można przymuszać do składania w nim egzaminu oficerskiego? Byłoby jednak rzeczą pożądaną, żeby w szkołach średnich, które pielęgnują dziś naukę przeróżnych języków, tenże język stał się przedmiotem nauki obowiązkowej; żeby przeto szkoły średnie przeszły pod kompetencyę ustawodawstwa krajowego, które potrafiłoby uregulować w swoim kraju naukę drugiego języka krajowego w sposób zastosowany do potrzeby.

Tu zabiera głos Minister obrony krajowej hr. Welsersheimb, którego mowę podamy w następnym numerze.

Marsz. broni hr. Huyn zwraca się do Rządu z wezwaniem, aby nakoniec już uregulował definitywnie emerytury wojskowe i aby wniósł stosowny projekt ustawy, zanim znów rok upłynie.

Sprawozdawca komisji hr. Fr. Falkenhayn zaznacza, że nikt nie sprzeciwił się ustawie, że przeto niema co odpowiadać; a zgadza się na wniosek fmp. bar. Becka.

Poczem Izba bez dyskusji szczegółowej ryczałtem uchwała ustawę jednomyślnie w drugim i zaraz także w trzecim czytaniu.

Koniec posiedzenia o godz. 3 min. 25. Następne jutro.

(CCCXXXI posiedzenie Izby poselskiej)

+ Wiedeń, 8 kwietnia. (Korespondencya Gazety Lwowskiej).

Prezes Smolka zagaja posiedzenie o godz. 10 m. 15.

Izba nieco liczniej niż dni ostatnich zgromadzona.

Na ławie rządowej wszyscy członkowie gabinetu z wyjątkiem Ministra obrony krajowej; po godz. 12tej udają się na posiedzenie Izby wyższej, pozostaje tylko pan Minister handlu.

Z prezydium gabinetu nadeszło wezwanie do wybrania delegacyi królestw i krajów austriackich dla wspólnych spraw Monarchii.

Prezes oznajmia, że wybory te postawi na porządku dziennym jednego z posiedzeń najbliższych.

Od Rządu wniesiono projekt ustawy o ulgach podatkowych dla przedsiębiorstwa nawodnienia okolicy Monfalcone. — Przekazano go zaraz komisji budżetowej.

W dalszym ciągu szczegółowych rozpraw budżetowych, mianowicie w przerwannej na ostatnim posiedzeniu dyskusji nad tytułem: „Kierownictwo centralne“ etatu Ministerstwa handlu, zabiera głos pos. K. Beck jako mowca generalny przeciw tytułowi i wypowiedziawszy, że pocieszająca jest rzecz, iż prawie wszystkie stronnictwa Izby wysuwają sprawy ekonomiczne na pierwszy plan, przechodzi do krytyki metody co do traktowania tychże spraw przez różnestronnicztwo, a właściwie zwraca się przeciw jednemu tylko stronnictwu ekonomicznemu, tak zwanemu „chrześcijańsko-socjalnemu“, które składa się z socjalistów-arystokratów, z socjalistów-demokratów i z antysemitów, a które, jak z różnych żywiół się składa, tak też niejasną ma metodę traktowania spraw ekonomicznych. Szczegółowo zajmuje się mowca „prawem skrzydłem“ tego „stronnictwa“ (t. j. klubem Liechtensteina), przypisując mu faryzeuszowstwo i dążności wsteczne co do oświaty, którą chce obniżyć, gdy tymczasem właściwie wyższa oświata jest Austrii potrzebna jako najlepsza spójnia między różnemi narodami i klasami ludności. Krokiem wstecznym jest także nowela do ordynacyi proceduralnej, stanowiąca o wznowieniu cechów i o dowodzie uzdatnienia, które to przepisy zresztą nie rzemieślnikom nie pomogą. Polepszenia doli ich można by spodziewać się po zaprowadzeniu spółek produkcyjnych na wzór angielski, które razem byłyby dobrym środkiem rozpowszech-

nienia i podwyższenia stopnia oświaty. Tu mowca znów schodzi na wniosek Liechtensteina, wywodząc, że w praktyce pociągnąłby za sobą także obniżenie wykształcenia technicznego i przemysłowego. Dalej rozwodzi się o złej sytuacji wielkiego przemysłu, który wskutek postępów techniki nabrał wiele siły produkcyjnej, względem której siła konsumcyjna ludności nie pozostaje w właściwym stosunku. Cierpi też przemysł wskutek braku austriackiego stanu handlowego za granicą, czego przyczyną główną są drakoniczne przepisy o emigracyi. Zaleca następnie wpływać na Towarzystwo żeglugi morskiej „Lloyd austro-węgierski“, aby obniżyło taryfy; wypowiada życzenie, aby powiodło się zawrzeć traktat handlowy z Rumunią, a kończy znów wycieczką przeciw wstecznym żywiółom, które mącą pojęcie między ludnością i nie chcą dać jej sposobności do wykształcenia umysłowego i do wyrobienia w sobie samodzielności. (Huczne brawa z lewicy).

Posel Borezyc jako mowca generalny za tytułem, w bardzo długiej, odczytanej mowie stawia i motywuje szereg postulatów ku podźwignieniu handlowej marynarki morskiej w ogóle, tudzież ku podźwignieniu dobrobytu w Dalmacyi.

I znów idą polemiki w formie faktycznych sprostowań, po których tytuł centralnego kierownictwa Ministerstwa handlu przyjęto.

Następuje drugie czytanie projektu rządowego o przedłużeniu terminu dla zniesienia tryesteńskiego wolnego okręgu celnego.

Posel Stalitz-Vatrisano (z tryesteńskiej Izby handlowej) powtarza wielokrotnie wypowiedziane postulaty, apelujące do poczucia obowiązku państwa, żeby nie szczędzić licznym milionów na rzecz Tryestu.

Posel Hallwich spodziewa się po zniesieniu tryesteńskiego wolnego okręgu celnego, że niewdzięczny za doznawane dobrodziejstwa Tryest poczuje się więcej do łączności z Austrią, niż dotychczas się poczuwa.

Minister handlu, margrabia Baccuhenem, zapowiada, że do przeprowadzenia sprawy zniesienia wolnego okręgu celnego wniesiony będzie do Izby osobny projekt, który stosownie do życzenia posłów z Tryestu, wprzód przesłany będzie tryesteńskiej Izbie handlowej, aby wydała o nim opinię, i aby kupey tamtejsi wiedzieli, jak się urządzić. Pan Minister z zadowoleniem zaznacza, że wywody posła Stalitz'a były owiane patryotyzmem. (Brawo, brawo).

Uchwalono projekt w drugim i w trzecim czytaniu.

W dalszym ciągu szczegółowych rozpraw budżetowych idzie pod dyskusję tytuł inspekcji przemysłowej.

Pos. Fiegl mniema, że pan Minister handlu w zbyt dobrym świetle przedstawił austriacki przemysł wywozowy. Liczne są dowody, a proces fabryki obuwia Fränkla z Mödlingu także znów udowodnił, że jest niestety w Austrii przemysł nierzetelny także, zwabiający sobie odbiorców taniocią cen, na których mimo to się bogaci, bo towar jest nad wyraz podły. Właśnie z Wiednia rozrzuca się ten towar po świecie. Przechodząc do inspektorów przemysłowych, mowca ubolewa nad zbyt małą ich liczbą, skutkiem której nie mogą wydołać zadaniom swemu. A pożądaną byłoby rzecz rozszerzyć zakres ich działalności i obserwacyi. Tak n. p. mogliby czynić dochodzenia o placach robotników, o mieszkaniach ich, o chorobach właściwych temu lub owemu zatrudnieniu, a może i interesa giełdowe na raty, prowadzone między robotnikami przez agentów, mogłyby być przedmiotem ich obserwacyi. Rozwodziąc się następnie o potrzebie rozszerzenia ustawodawstwa socjalno-politycznego, mało spodziewa się mowca po ustanowieniu Izby robotniczych, choć zasadniczo je aprobuje, a natomiast pokłada nadzieję dobrych skutków z zainicjonowanego przez rząd szwajcarski ustawodawstwa międzynarodowego o opiece nad robotnikami, w którym zwycięży idea socjalizmu chrześcijańskiego.

Prezes oznajmia, że Izba zgromadzi się także jeszcze po Wielkanocy, ale prosi, aby nie tak długo mówiono, bo przynajmniej budżet przed Wielkanocą załatwić trzeba. (Pos. Patai: Chcielibyśmy i z Blochem jeszcze się ułatwić!)

Pos. Hajek przemawia za rozwinięciem inspekcji przemysłowej na większą skalę i za zaprowadzeniem spoczynku niedzielnego w sklepach kupieckich. Uprasza prezesa, aby zmierzający do tego wniosek Mengera rychło stanął na porządku dziennym.

Pos. Bohaty jako mowca generalny przeciw tytułowi zwalcza poglądy antikapitalistyczne w sprawie podźwignienia pomniejszego przemysłu i rzemiosł, którym radykalnie dopomódz można tylko oświatą z jednej, a ulżeniem wielkich ciężarów podatkowych z drugiej strony. Mowca przeprowadza porównanie między Berlinem a Wiedniem co do opodatkowania

mieszkańców i szczegółowo procentów, które to porównanie wykazuje, że podatki w Wiedniu są trzy razy tak wielkie, jak w Berlinie. O inspekcji przemysłowej powiada, że za mało wspierana jest przez władzę. Pomnożenie liczby inspektorów z okoliczności zaprowadzenia ustawy o zabezpieczeniu robotników utrzymania w kalendarzu uważa za niewłaściwe i wolałby utworzenie osobnej inspekcji asekuracyjnej. Nakoniec zaleca usunięcie niektórych wadliwości w inspekcji przemysłowej, aby instytucja ta mogła rozwinąć pożyteczniejsze działanie.

Pos. Czecz jako mowca generalny za tytułem, dopatruje się przyczyn nie dość pożytecznej działalności inspektorów przemysłowych w zbyt małej ich liczbie; zresztą nie należy wymagać po nich za wiele w obec okoliczności, że nie wszystkie jeszcze zagadnienia przemysłowo-reformacyjne są rozwiązane. Na zbyt małą liczbę inspektorów pomnożyła się teraz jeszcze praca wskutek zaprowadzenia ustawy o asekuracji na wypadek kalectwa; potrzeba więc albo więcej inspektorów na mniejsze obszary, albo ustanowienia asystentów dla spraw asekuracyjnych na obszary dzisiejsze. Osobnych inspektorów asekuracyjnych mowca nie pragnie, bo mogłyby między nimi a inspektorami przemysłowymi zachodzić starcia przeszkadzające nawzajem działalności i podkopujące powagę u robotników.

Tytuł „inspekcji” przyjęto i na tem przerwano obrady.

Od Rządu wniesiono projekt ustawy o poborze rekruta w roku bieżącym. — Przekazano go zarząd komisji wojskowej.

Pos. Menger wnosi interpelację do p. Ministra handlu w sprawie ruchu towarowego na pewnej małej kolei szlaskiej.

Pos. Plener prosi prezesa, aby wniosek Heinricha w sprawie pos. Webera, któremu arebiskup ołomuński zakazał przemawiać w Izbie, rychło postanowił na porządku dziennym jako sprawę bardzo ważną. Mowca już dziś zapuszcza się w krytykę zakazu, i to bardzo dosadną.

Prezes przyrzeka uczynić zadość temu życzeniu.

Koniec posiedzenia o godzinie 4tej. — Następnego dnia.

Mowa Jęgo Ekse. Ministra handlu, margr. Bacquehema,

wyłoszona w Izbie poselskiej w dyskusji nad tytułem: „Kierownictwo centralne” swojego wydziału rządowego, brzmi w przekładzie ze stenogramu jak następuje:

(Ciąg dalszy)

Jakkolwiek tedy zniewalające okoliczności wymagały w czasach ostatnich powstrzymać się od wielkich akcji kolejowopolitycznych, to jednak Ministerstwo handlu znalazło tem wdzięczniejsze pole czynów w wysiłom pielęgnowaniu zadań administracyjnych, które doń należały, w podźwignieniu służby wewnętrznej, w polepszeniu ruchu i w leczeniu niejednego złego wewnętrznego, które ukrywa się pod lśniąca powierzchnią. I tak wypływająca z okoliczności teraźniejszych troska o wywołanie większym zadaniom i o polepszenie ruchu na drogach żelaznych wymaga znacznych nakładów. Do tego należą podwójne tory, rozprężenie stacji, zabezpieczenie zwrotnic i sygnałów. Troska co do taboru przewozowego była zwrócona ku stosownemu urządzeniu go i pomnożeniu w miarę potrzeby, aby ile możliwości zapobiedz powtarzającemu się rok w rok brakowi wagonów i lokomotyw. Zarządzono peryodyczne konferencje ze stronami interesowanymi w przewozie i stałe oglądanie z jednej strony zażądanych, z drugiej strony dostarczonych wagonów, czem stało się zadość życzeniom, które tu w wys. Izbie niejednokrotnie znajdowały wyraz. Szczególniejszą baczność poświęcono humanitarnej trosce o personal kolejowy używany w służbie wykonawczej, a to w duchu polepszenia miejsc pobytu w czasie jazdy i pojeździe, którą to sprawą pan poseł z gmin wiejskich okręgu Trutnowskiego niejednokrotnie się zajmował. Sprawy ratunkowe poddano gruntownej reformie, która odpowiada dzisiejszemu stanowi umiejętności.

Słuszne skargi czeskiego przemysłu młynarskiego stały się pobudką do akcji taryfowych, których rezultaty wyszły na dobre krajowemu przemysłowi młynarskiemu, a przyczem jak najwięcej liczone się z propozycjami praskiej Izby handlowej. Pan komisarz rządowy będzie miał zaszczyt po mnie przedstawić wys. Izbie to wszystko, co Ministerstwo handlu w tym względzie zarządziło. Ponieważ Ministerstwo handlu uważa także za rzecz należącą do swego powołania postarać się o dopilnowanie interesów roboty krajowej w zakresie zakładów transportowych i uważa za obowiązek honorowy tychże zakładów, ażeby dbały o popieranie przemysłu i pracy krajowej, przeto ze szczególniejszą uwagą śledzi się pochodzenie materiałów i przedmiotów zużywa-

nych przez te zakłady. W tym względzie zarządziło dochodzenia statystyczne, których rezultaty spożytkuje się w naszym dalszem postępowaniu w tej sprawie. Ministerstwo handlu tem dobitniej dopilnuje jej w obec zakładów transportowych, ile że w tym względzie jest z pewnością w zupełnej zgodzie z całą wys. Izba, która takiemu kierunkowi polityki kolejowej z pewnością nie odmówi skutecznego poparcia swego. (Brawo!)

Szanowny poseł z Cieplic wynurzył ubolewanie, że technicy w administracji skarbowych dróg żelaznych nie zajmują tego stanowiska, które im się należy stosownie do wykształcenia i wiadomości, i że mianowicie nie mają prawa tytułować się „inżynierami”, chociaż ukończyli akademię i są dyplomowanymi inżynierami. Nadmieniam przedewszystkiem, że właśnie technicy nie mają słusznej przyczyny żalić się na uposzczenie w administracji skarbowych dróg żelaznych. Prace ich zyskują chętną uznanie i dają się im, jak to wypływa z samej natury rzeczy, wpływ sięgający władz najwyższych. Co się tyczy atoli tytułu, wszakże ukończenie uniwersytetu także nie daje prawnikom i filologom prawa do pewnego tytułu, jeżeli nie dopełnią pewnych warunków. Prawnicy tedy w administracji skarbowych dróg żelaznych — filologów nie mamy (wesołość) — także nie są lepiej traktowani od techników. Rzecz atoli ma się tak: Gdy w r. 1884 weszła w życie dyrekcyja generalna, poddano jej personal, który należał do zarządów prywatnych dróg żelaznych. Ordynacye służbowe były różne, płace rozmaite, a nakoniec i tytuły nierówne. Tytuły zaś niezawsze odpowiadają stanowisku tej lub owej osoby, jej funkcyom, i jej zakresowi działania. Zlanie tego personalu w jednolitą całość było połączone z wielkimi trudnościami i aby przynajmniej jedną trudność na chwilę usunąć, nie przywiązywano przedewszystkiem do kwestyi tytułów zbyt wielkiej wagi; stworzono tylko tytuły dla wyższych klas służbowych, dla reszty zaprowadzono nazwę „urzędnicy”. Nie zapominając jednak bynajmniej względu moralnego, który pewnie mieści się w tem, żeby wyższe wykształcenie i wyższa wiedza na zewnątrz także znajdowała wyraz w stosownym tytule. Obecnie, gdy skończyło się już stadium przejściowe, można było zająć się tą sprawą. Odbłyły się narady w łonie dyrekcyi generalnej; są doprowadzone do końca i można spodziewać się, że niejednemu z tych życzeń stanie się zadość.

Co do rybactwa na morzu z okoliczności zeszłorocznych rozpraw budżetowych powiedziałem, że z zadowoleniem witam założenie towarzystwa rybackiego i hodowli ryb morskich i że spodziewam się, iż w łączności z lokalną komisją rybacką będzie mogło zdziałać wiele dobrego. Aby ułatwić towarzystwu ukonstytuowanie, wyzna- czyłem mu w roku zeszłym kwotę 1000 zł. W preliminarzu na rok bieżący mieści się także kwota 2000 zł, która dostanie się towarzystwu, skoro tylko będzie pewność, że funduszy tych użyje się na cele rzetelne.

A dalej sposobem interpelacji wezwany jestem, żebym z okoliczności rozpraw budżetowych wypowiedział swe zdanie o szeregu kwestyj, które omawiano na zgromadzeniach rzemieślniczych i na zgromadzeniach innych procederowiczów, tudzież o rezolucjach, które na zgromadzeniach tych uchwalono. Rezolucje te i życzenia znane są Rządowi; były kilkakrotnie przedmiotem dojrzałego zastanowienia w łonie interesowanych Ministerstw. Niektóre z tych rezolucyj tyczą się przedmiotów, które stanowią także treść samoistnych wniosków tu w wys. Izbie stawionych, przekazanych już komisjom i w nich roztrząsanych. Rząd znalazł już sposobność wypowiedzieć swe zdanie o niektórych z tych kwestyj, co do innych znajdzie się sposobność po temu w komisji. Zdaje mi się, że wys. Izba zgodzi się ze mną, iż lepiej omawiać te kwestye w komisji, bo to w obradach nad poszczególnymi, jasno określonymi punktami w komisji dźiać się może z większą dokładnością i gruntownością, do której kwestye te ze względu na ważność swą zupełne mają prawo, niż mimochodem i pobieżnie w rozprawach budżetowych.

O niektórych jednak punktach zaraz wypowiem, co o nich myślę. Jedno z tych życzeń tyczy się wykluczenia wszystkich robotników rzemieślniczych z więzień. Jest to sprawa, która nie do mojego w pierwszym rzędzie należy wydziału rządowego, lecz Ministerstwu sprawiedliwości, które życzeniom rzemieślników w tym względzie jak najwięcej uczyniło zadość. Co do niektórych gałęzi rzemieślniczych zupełnie zaniechano roboty roboty więziennej. Podnoszę to, gdyż największą część petycji, które doszły Ministerstwu handlu, tyczyła się tego przedmiotu.

Co się tyczy handlu obnośnego, oświadczyłem, już wys. Izbie przed dość dawnym czasem, że gotów był w Ministerstwie handlu projekt ustawy i że poddano go obradom

interesowanych wydziałów rządowych. Projekt ten przesłano także Izbie handlowej i władzom politycznym do wydania o nim opinii. Materiał, który wskutek wezwania tego doszedł Ministerstwa handlu, był tak obfity, że rozpatrzenie się w nim wymagało czasu dłuższego. Ale w skutek tego materiału doszliśmy do przekonania, że aby przeprowadzić gruntowny krok ustawodawczy, nie byłoby rzeczą stosowną ograniczać projektu na własny handel obnośny w myśl patentu z r. 1852, lecz że trzeba objąć nim wszystkie inne zatrudnienia wędrownie, a więc także agentów kupców wędrownych, handel bydłem. (Pos. Türk: A także interesa giełdowe na raty!). Na tej tedy podstawie rozszerzonej wygotowano projekt ustawy, co do którego pertraktacje z Węgrami dopiero się rozpoczyna. Nie mogę wymienić pewnego terminu, w którym powiedzie mi się wnieść projekt ten do wysokiej Izby. Nie zaniedbam niczego, żeby sprawę przyspieszyć. Dowodem na to są, jak wys. Izba może uznać zechce, bardzo liczne projekta, które Ministerstwo handlu wniosło w roku bieżącym.

Pan poseł z St. Pölten mówił o upadku kwitnącego niegdyś w dolinach alpejskich Dolnej Austrii, Górnej Austrii i także Styrii drobnego przemysłu żelazniczego. Ten upadek rzemiosła niegdyś kwitnącego ściągnął na siebie uwagę także Rządu. Starał się przedewszystkiem sfery powołane nakłonić do akcji pomocniczej, gdyż rzemiosłu temu brakuje własnej siły do zaprowadzenia owych ulepszeń technicznych, które za granicą już istnieją. Dolno-austriacka Izba handlowa w sposób bardzo uznania godny z własnej inicjatywy stworzyła fundusz pomocniczy ze składek, który doszedł znacznej wysokości. Jest w zamiarze założyć w Waidhofen warstat dla nauki racjonalnego szlifowania na wzór solingenski. (Brawo!). Zaleciłem także w Górnej Austrii taką cząstkową akcyę pomocniczą, ale nie ograniczyłem się na samem zaleceniu, lecz z będących do mojej dyspozycji skromnych funduszy, zlikwidowałem już kwotę 2000 zł. której ma się użyć przedewszystkiem na rekonstrukcyę cechowej slifarni w Grünburg-Steinbach. Spodziewam się że ofiarność miejscowych czynników Górnej Austrii także przyczyni się podtrzymania tego grożącego upadkiem źródła roboty.

Pan poseł z Czesławia mówił o organizacji zarządu skarbowych dróg żelaznych. Organizacja ta pochodzi z r. 1884 jest wynikiem dokładnego zastanowienia się znawców i dłuższych pertraktacji interesowanych wydziałów rządowych z Ministerstwem wojny. Zanim się będzie mogło wydać wyrok ostateczny o wartości i skutkach tej organizacji, trzeba czekać pewnie doświadczeń dłuższych. W zawodowym zaś i ekonomicznym względzie organizacja ta wydała skutki pomyślne, czego dowodem jest także, jak przekonano się można ze świeżo ogłoszonego sprawozdania, polepszenie finansowej sytuacji skarbowych dróg żelaznych. Zresztą mojem zdaniem polega dobra organizacja na trafnem dopilnowaniu różnorodnych potrzeb, do którego stosownie upełnomocnione miejsca służbowe z zachowaniem jednolitego kierownictwa naczelnego zmierzają powinny, a te zasady znalazły też wyraz w naszej organizacji. Niejakie może zażalenie co do zakresu pełnomocnictwa dyrekcyi ruchu tyczyły się przedewszystkiem spraw taryfowych. Ale właśnie w tym względzie rozszerzenie zakresu działalności dyrekcyi ruchu pewnieby się spotkało z wątpliwościami, albowiem nasze sprawy taryfowe cierpią raczej na rozstrzelanie. Atrybucye dyrekcyi ruchu w reklamacyach i gospodarcze materiałowej są już dziś dość daleko posunięte. Mają samodzielnie orzekać we wszystkich wypadkach reklamacyjnych aż do 1000 zł. z lokalnego ruchu towarowego wraz z krajowym ruchem przechodnim; tym sposobem dzieje się zadość potrzebom praktycznym, gdyż przeważna część reklamacyj przypada na tę kategorię. Dyrekcyę ruchu mają, każda na swój obszar samodzielnie zarządzać sprawianiem dorocznej potrzeby materiałowej zużytych i przedmiotów inwentarowych z wyjątkiem tych, których natura wymaga sprawunku jednolitego jak szyn i węgiel, w czem osiadłym na obszarze przemysłowcom i producentom przy równych warunkach daje się pierwszeństwo. Podział wedle gałęzi służby, który zaczął pan poseł z Czesławia, znajduje się w administracji kolejowej, także u wszystkich prywatnych dróg żelaznych. Ponieważ zaś pan poseł mniema, że dyrekcyę ruchu wcale nie mogą postępować samodzielnie, przeto wskazuję na pewien wypadek, który w roku zeszłym wydarzył się w Czechach, to jest na klęskę powodzi w Budziejowicach. Z okoliczności tej klęski praska dyrekcyja ruchu wszystko, co uczynić wypadało, rozporządziła samodzielnie i wolno jej było rozporządzić.

Porównanie między naszymi dyrekcyami ruchu a pruskimi dyrekcyami nie jest trafne. Dyrekcyę pruską mają stanowisko maiej więcej naszej dyrekcyi generalnej;

są zawisłe wprost od Ministerstwa. Pruskie zaś dyrekcyę ruchu są dosyć równe naszym urzędom ruchu kolejowego, a więc stacyom ze stosownie rozszerzonym zakresem działalności. O tem zaś, iżby dyrekcyę ruchu nie miała prawa samodzielnie nakazywać pomniejszych reparacyj, p. poseł z Czesławia chyba mylnie jest poinformowany. Dyrekcyę ruchu mają to prawo i corocznie oddaje się im też wolny do rozporządzania kredyt na te cele. Także co do personalu mają dyrekcyę ruchu swój zakres działalności; nie mają wprawdzie prawa mianowania urzędników, ale mają prawo przenoszenia urzędników w granicach swego obszaru. Administracyę wagonów w Budziejowicach rzeczywiście zwinięto; pochodziła z czasów, gdy kolej imienia Franciszka Józefa była w zarządzie prywatnym, i zastąpi ją doskonale centralna administracyja wagonów w Steyr, która wydaje dyspozycye na całą zachodnią sieć skarbowych dróg żelaznych.

Inne zażalenia pana posła z Czesławia tyczyły się urzędzenia warsztatów kolejowych. W Pradze co prawda niema warsztatu, ale, jak sam pan poseł nadmieniał, przypada na obszar praskiej dyrekcyi ruchu warstat w Bodenbach i pomniejszy warstat w Lann. Niczego zresztą w sprawach warsztatowych nie zmieniliśmy, zastaliśmy warstaty gotowe i pozostawiliśmy je tam, gdzie były. Gdyby kwestya tak stawała, gdzie warstat powinien być założony, czy w Gmund czy w Budziejowicach, dziś prawdopodobnie obranoby Budziejowice; ale Gmund było, ponieważ tam rozechodzą się koleje, zupełnie właściwem miejscem na warstat, a przeniesienie takiego obiektu jest połączone z ogromnymi kosztami.

Co się tyczy języka w dyrekcyach ruchu, obecują z władzami autonomicznymi w ich języku, na każde podanie odpowiedź czy inny rodzaj załatwienia dzieje się w tym samym języku, w którym je wniesiono. Stosunki co do znajomości języków u urzędników dyrekcyi ruchu w Czechach są jednak inne, niż je przedstawił pan poseł z Czesławia. Z pomiędzy 792 urzędników podległych dyrekcyom ruchu w Pradze i Pilźnie — dyrekcyę ruchu w Budziejowicach, jak wiadomo, zwinięto — 585, a więc blisko 74 proc. władza językiem czeskim ustnie i na piśmie (*Stuchajcie, stuchajcie!* z lewicy; *ale jak! ale jak!* z ław czeskich); dalej 115, a więc 14 i pół proc. władza językiem czeskim i innym językiem słowiańskim ustnie i na piśmie, a tylko 92, czyli 11 i pół procent nie władza żadnym językiem słowiańskim. (*Stuchajcie, stuchajcie!* z ław czeskich.) Z tych 92 jednak przypada 40 na kolej z Pragi do Duchowca i z Duchowca do Bodenbach, którzy stosownie do kontraktu tylko na tych liniach używani być mogą. Pomiędzy urzędnikami niższymi i sługami, zdaje mi się, mało znajdzie się takich, którzyby nie władali oboma językami krajowemi. Administracyja skarbowych dróg żelaznych stara się czynić zadość potrzebom językowym, i mogą pod tym względem powołać się także na głos opinii publicznej w Czechach, a mianowicie na dziennik, który w oczach pana posła z Czesławia będzie kompetentnym. Pozwalam sobie odczytać krótką notatkę z pewnego dziennika wychodzącego w Pradze, tyczącą się skarbowych dróg żelaznych (*czyta*): „Przekonał się, że generalna dyrekcyja skarbowych dróg żelaznych uwzględniła zażalenia ludności i że pod względem językowym także stara się uczynić zadość słusznym życzeniom, że mianowicie troszczy się o to, żeby w urzędach kolejowych, tudzież po stacyach w okolicach czeskich taki tylko zatrudniano personal, który potrafi porozumieć się z ludnością w języku czeskim.” Tak czytamy w *Narodních Listach* (*stuchajcie! stuchajcie!* z lewicy), w dzienniku, który stronnictwu pana posła z Czesławia, jak mi się zdaje, nie jest obcy. (*Wesołość i bardzo słuszenie!* z lewicy.)

(Dokończenie nastąpi.)

Z Pesztu.

(Uzupełniony gabinet p. Tiszy. — Finanse państwowe. — Mowa programowa p. Szilagyi'ego. — Termin poboru do wojska. — Projekt loteryi klasowej.)

Do Pol. Corr. piszą z Pesztu: Przeprowadzone w sposób nadzwyczaj zadowolający przekształcenie gabinetu Tiszy jest dotkliwym ciosem dla opozycyi. Nawet przeciwnicy Rządu nie mają odwagi zaprzeczać, iż gabinet skutkiem uzupełnienia został znacznie wzmocnionym i że stanowisko p. Tiszy jest obecnie silniejszym niż kiedykolwiek. Takie siły, jak dr. Wekerle, hr. Szapary i D. Szilagyi mogą tylko podnieść urok gabinetu. W obec przekształconego w ten sposób ministerstwa nawet uciecha i lojalna walka nie będzie rzeczą zbyt łatwą, a co się tyczy nielojalnych napaści i nie rycerskiej walki, to na przyszłość nie będą one miały żadnych widoków i okażą się po prostu śmiesznościami.

Według przytoczonego powyżej źródła dochody państwowe były w pierwszych dwóch miesiącach b. r. tak znaczne, iż ostateczny bilans tych miesięcy, chociaż uskutecznił rok zeszłego okazuje się o 3 miliony pomysłniejszym niż w takim samym okresie roku 1888. Przedewszystkiem podniosły się znacznie wpływy z podatku spożywczego.

W przyszłą niedzielę wygłosi p. Szilagyi przed swymi wyborcami w Preszburgu mowę programową.

Pobór do wojska w Zalatawii ma rozpocząć się dopiero 10 maja, albowiem odnośne instrukcje dla władz nie mogą być wydane pierwaj aż zostanie sankcjonowaną nowa ustawa wojskowa.

Do N. f. Presse telegrafują: W tutejszych dołbre poinformowanych kółach parlamentarnych opowiadają, iż w ciągu ostatnich miesięcy odbywały się między Ministerstwami skarbu obu połów Monarchii rokowania w drodze korespondencji mającej na celu zniesienie małej loteryi i zastąpienie wynikającego ztąd ubytku w dochodach zaprowadzeniem loteryi klasowej na wzór niemiecki, rokowania te postąpiły już rzekomo tak daleko, iż na sesyi jesiennej będzie mógł być przedłożony obu parlamentom odnośny projekt ustawy.

Akt oskarżenia przeciw Boulangerowi.

Osnowa aktu oskarżenia, odczytane go na posiedzeniu Izby deputowanych przez jej prezesa, jest następująca:

Paryż, 4 kwietnia.

Panie prezydencie! Mam zaszczyt prosić pana o przedstawienie pod obrady Izby deputowanych pisma niniejszego, w którym żądam, ażeby w ciągu sesyi upoważniła do sądowego ścigania generała Boulanger, deputowanego Sekwany.

Obwiniony on jest:

1. O spisek w celu zburzenia lub przeobrażenia formy rządu Francyi.

2. O czyny dokonane i usiłowania, które stwierdzają zamach, a zatem przewidziane §§. 87, 88 i 89 kodeksu.

Istnienie spisku nie jest dla nikogo wątpliwe, od dłuższego już czasu opinia publiczna jest nim zaniepokojona, a pewne niedyskretne objawy radości zaznaczyły poniekąd każdą jego fazę, cel zaś i charakter spisku odsłonięte zostały namacalnie przez ścisłe porozumienie między panem generałem Boulanger a rozmaitymi pretendencjami, którym rząd republiki przedtem już musiał wzbronić przybycia na ziemię francuską. Bezpośrednio po naszych klęskach, wśród wojny domowej, wysłał on od swego pułku ostateczny adres do zgromadzenia narodowego, w którym jak konsul przyszłości mówił już o swojej szpadzie. Żądał następnie stopnia generalskiego za pośrednictwem ledwo uproszonej względności księcia d'Aumale, a misję swoją do Stanów Zjednoczonych, z powodu stoletniej uroczystości, wyzyskał w tym celu, ażeby w kraju tym zawiązać stosunki finansowe, które później umiał wyzyskać. Jako dyrektor broni piechoty, powołany do ministerstwa spraw wewnętrznych, na stanowisku tem zajmował się głównie pozyskiwaniem zaufania polityków i przysposabianiem stosunków we wszystkich partiach. Mianowany komendantem korpusu okupacyjnego w Tunisie, w skutek swoich intrzyg i hałaśliwych dążeń ambicyjnych, sprawił rządowi tyle poważnych kłopotów, że musiał być odwołany.

Od tej chwili skonstatowano, że stworzył sobie grupę zwolenników, że zapewnił sobie poparcie w prasie i organizował pokątne schadзки, a mianowicie w hotelu du Louvre. Zaczyna on odtąd występować nie dwuznacznie jako szef partii. Bardzo czynnie odbywa się propaganda przy pomocy biografii i rycin. Jednocześnie zastrzega się wespół z republikanami ze swą uległością dla republiki, wciśka się wszędzie i narzuca. Zostaje mu powierzona teka ministra wojny. Na stanowisku tem pracuje w sposób niegodny lojalności wojskowej jedynie nad tem, ażeby sobie zapewnić podejrzana popularność. Mnoży hałaśliwe manifestacje, przypisuje sobie tylko honor wszystkich przez jego poprzedników dokonanych reform, łączy się ściśle z demagogicznymi publicystami, którzy z p. Henrykiem Rochefort obowiązani są wszędzie rozpowszechniać kłamliwą legendę, że: rząd, to on! "Republikanie wierzą jeszcze jego słowu, monarchiści liczą już na jego przyrzeczenia. Przy przeglądzie wojsk w dniu 14 lipca zajmują z zapamiętałym zuchwalstwem miejsce generałów Negrier i l'Isle de Briere, ażeby zdobyć hołdy. Hamburg dostarcza jego portretów kolorowanych, które zasypane zostają najodleglejsze folwarki włościańskie, on zaś sam opłaca zagraniczne dzienniki, które nazywają go or-

ganizatorem odwetu. Niebawem oznajmia za pośrednictwem swych zwolenników, że nikt nie będzie miał prawa odebrać mu teki ministerjalnej. W dniu 20 stycznia 1887 wypisuje pan Rochefort: „Wiemy, że gdyby 20.000 albo 30.000 mieszkańców żądało restytucyi generała, to znalazłyby się wojska, ażeby ich nauczyć posłuchu, ale jeszcze rzeczą niewątpliwą, że wojska te stanęłyby po stronie mieszkańców reklamujących? „Pan Boulanger wezwany, ażeby mowie tej zaprzeczył, odpowiedział milczeniem.

Obalony ze stanowiska ministerjalnego, organizuje wszędzie system petycyonowania na rzecz swoją i szuka wszelkimi drogami zdobycia jakiej władzy na nowo, któraby sprzyjała tajnym jego zamiarom.

Wezwany do objęcia komendy 13 korpusu w Clermont-Ferrand, nie może się najpierw zdecydować na opuszczenie Paryża, zwołuje częściej tajne zgromadzenia swoich zwolenników w hotelu du Louvre i przemycia w dziennikach w formie listu do jednego z deputowanych rzeczywisty manifest.

W Clermont przyjmuje w swoim sztabie generalnym zwolenników z Paryża, pomiędzy którymi wypracowany zostaje plan kampanii dla utworzenia dyktatury; poważa się on w dziennikach oddanych mu oświadczyć, że szefowie armii wystosowali do niego projekta rokoszu. Wówczas to p. Jerzy Thiébaud, znany jako bonapartysta, zostaje powiernikiem generała i odgrywa rolę emisariusza pomiędzy nim a księciem Hieronimem Napoleonem, ażeby omówić rzeczywisty plan zaczepny przeciw rządowi republiki. Zdecydowany na wszystko, chcąc rzesze przywrócić do upatrywania w nim zbawcy, oświadcza dziennikarzom, że od chwili, jak opuścił ministerium, przerwano wyrabianie karabinów systemu Lebel. Jest to fałszem, rzucił on tem oszczerstwo na rząd francuski. Wypiera się tego a następnie jest zmuszony przyznać się. Minister wojny naznacza mu w drodze dyscyplinarnej jako karę 30 dni aresztu. Zaledwie się uwolnił, przybywa do Paryża, gromadzi ponownie swoich zauszników i oświadcza, że jeżeli przyszło do wybuchu powstańczego, armia pozostałaby w koszarach.

Obok tych charakterystycznych aktów spisku, musimy postawić jeden akt charakteryzujący zamach. Równocześnie bowiem zawiadomiony został gubernator Paryża, że Boulanger usiłował w armii przeprowadzić werbunek i że wyłącznie w tym celu starał się zwać do siebie oficerów załogi paryskiej. Od stycznia 1888 rozpoczyna p. Thiébaud zręczną kampanię plebiscytową na korzyść Boulanger, a dzienniki imperyalistów popierają go otwarcie. Organizuje się komitet a komendant 13 korpusu, lubo niewybieralny, oddaje się tym zabiegom gorliwie i przybywa często potajemnie do Paryża. W owej chwili wypływa na powierzchnię p. Dillon, jako jeden z głównych filarów spisku. Gdy generał powracać musi do Clermont, telegrafuje swojej drużynie pod znakiem: „Georges.“ Korespondencję tę mamy w ręku. Pan Dillon mówi bądź to we własnym imieniu, bądź też przesyła zawiadomienia innego spiskowca, którego nazywa „dzieckiem serdecznym.“

„Zaprzeczaj! — pisze on — „kampania może się mimo to odbywać dalej.“ Na depesze te odpowiada generał: „Aprobowuję wszystko... trzeba teraz z mocą obrabiać prasę i opinię publiczną.“ Telegramy te, na które zwracam tylko uwagę, pragnąc uniknąć rozwelekości, mają doniosłość niepodlegającą dyskusji. Minister wojny, który miał w ręku piśmienne dowody wicherzeń politycznych swego podwładnego, zapytywał go o to. Boulanger zaprzeczał, i został natychmiast ukarany przeniesieniem w stan nieczynny.

W odpowiedzi na te zarządzenia występujące od razu w dwóch departamentach ze swoją kandydaturą, chociaż jeszcze nie posiada prawa wybieralności. Na jednym ze zgromadzeń zorganizowanych u p. Laguerre twierdzi Boulanger, że zapewnił sobie potężne współdziałanie w armii, że kilka załóg jest zdecydowanych iść za nim krok w krok, że nawet w Paryżu wytworzył sobie w pułkach zwolenników.

Szlachetna nasza armia nie mogła dłużej trzymać w swych szeregach takiego żołnierza. Zebrali się rada śledcza i generał Boulanger sądzony przez mężów jego zawodu, uznany został winnym ciężkich przekroczeń przeciw karności. Bezwzględnie z urzędu przeniesiony w stan spoczynku, został wybieralnym i przedstawił się wyborcom departamentu Nord. Jednocześnie przedstawił go przychylnie mu dzienniki jako ofiarę, jako jedynego wielkiego patriotę. Zarzuty te zostały sformułowane; naczelnik państwa został przez te dzienniki napiętnowany jako namiestnik cesarza niemieckiego i dodano, że rozkaz dotyczący się generała Boulanger wyszedł od Niemiec. Od tej pory zaczyna Boulanger występować jako pretendent i przyrzeka bardzo głośno zburzyć republikę pod pozorem, iż chce ją przeobra-

zić według swego pojmowania rzeczy. Wszyscy otwarci nieprzyjaciele republiki grupują się około niego, wiedząc dobrze co z niej chce zrobić. Posiada już dwór, administrację, a wydania jego „popularnej historii“ spadają jak powódź na Francję. W niektórych miastach wskazanych mu przez jego przyjaciół, żąda, aby mu robiono honory jak udziałem władcy i rozporządza dla siebie i przyjaciół pokąznymi sumami, które nie pochodzą ani z subskrypcyj wyborczych, ani tembardziej z jego osobistego majątku.

Widzieliśmy powyżej, jak w ciągu swego pobytu w Clermont zawarł sojusz z księciem Hieronimem Napoleonem, po przeniesieniu go zaś w stan spoczynku odbywa rokowania z księciem Wiktoorem Bonaparte i z hrabią Paryża. Ścisłe zbliżenie następuje już od maja 1888 a na zgromadzeniu przygotowawczym z dnia 13 maja ogłasza o tem generał du Barrail komitetem imperyalistów, zakreślając im przytem plan zachowania się w przyszłości. Reprezentanci hrabiego Paryża przystępują w jego imieniu do spisku. Pan Dillon odbywa częste podróże do Londynu, omawia ostateczne warunki porozumienia i otrzymuje równocześnie subsydia. Robota przedstawia się tak mocną, że p. Boulanger przyrzeka swoim sprzymierzeńcom, iż niebawem zostanie naczelnikiem państwa. Utrzymuje on dwulicowość za pomocą słowa „rewizya“ i liczy z całą pewnością na to, że w chwili rozdwojenia, w którejby się zatarg dał rozwiązać tylko wojną domową, on wyciągnąłby korzyść, ażeby się narzucić w charakterze zbawcy.

Przyjaciele jego w zupełnym z nim porozumieniu i stęsknieni za chwilą, w którejby mogli używać względów dyktatora, próbowali kilkakrotnie wywołać ruch powstania. Termin pierwszy naznaczony był na dzień 14 lipca 1888 r. W dniu 8 czerwca odbyło w tym celu tajne zgromadzenie. Uchwalono wyzyskać przegląd wojsk. Pan Boulanger udać się miał na przegląd w uniformie; projektowane było, ażeby w *Cercle militaire* werbować oficerów armii terytorjalnej, później zaś zamierzono wpływać na armię czynną. Porozumienie odbywało się za pomocą czerwonych afiszów, zredagowanych i przedłożonych listy przystąpienia u niejakiego Morphy, byłego anarchisty. Pojedynek Boulanger z p. Floquet zniweczył ten zamach.

W lutym bieżącego roku przygotowane ruch innego rodzaju, gdyż p. Boulanger musiał, jak twierdzono, otworzyć wystawę jako naczelnik państwa. Agenci rozwinięli bardzo ożywioną czynność, żeby zorganizować mobilizację ligi patriotycznej. Boulangerzyści mieli się zgromadzić tłumnie w jednym oznaczonym miejscu w mieście, a druty telegraficzne łączące pałac Bourbonów z pałacem Elysée miały być pozrywane. Boulanger kazał głosić i sam powtarzał, że może liczyć na znaczną część armii paryskiej z wyjątkiem kilku generałów.

Jeszcze w dniu 1 stycznia b. r. przyjmując laskę honorową, powiedział: „Posłuż mi ona, jak mam nadzieję do wymienienia wszystkich złodzieży, którzy się obecnie znajdują u steru rządów“. W dniu 3 stycznia wyrażał się p. Laisant na zgromadzeniu boulanżystów: „W jaki sposób mógłby się p. Carnot oprzeć? Czy armia? Nie poważy się wydać jej rozkazu do pochodu. Policja nie podobałaby, gwardya republikańska jest w przeżważnej części boulanżystowską i nie usłuchałaby rozkazu. Carnot się podda, a biada mu, gdyby się odważył stawić opór.“

Obok wszystkich faktów, które świadczą o porozumieniu i organizacji, to jest o spisku, dołączają się do nich czynniki i usiłowania, które stanowią fakt zamachu. Z ich liczby musimy tu przytoczyć jeden najmocniej obciążający. Boulanger nie przestał na usiłowaniach uwiedzenia namową członków armii, gdyż albo sam osobiście, albo za pośrednictwem swoich sprzymierzeńców, przekupił lub też starał się przekupić znaczny zastęp urzędników w służbie cywilnej.

Streszczenie tych faktów wystarcza do skonstatowania, że przeciw generałowi Boulanger istnieje dosyć materiału obciążającego, ażeby jurysdykcya kompetentna zajęła się śledztwem i zbadaniem tej sprawy.

Generał Boulanger zrozumiał to zresztą bardzo dobrze. Skoro bowiem władze sądowe znalazły się w posiadaniu faktów i manifestowały swą wolę ścigania za wszelkie naruszenie praw w imię zasady równości i sprawiedliwości, postarał się on, ażeby jak najprędzej umknąć. Sędzia widzi w tem jedynie okoliczność godną zaznaczenia, Izba patrzy w tem może przyznanie się do winy. Mogę więc, panie prezydencie obstarować przy mojem żądaniu o upoważnienie do ścigania. Racz prezydencie przyjąć i t. d. Podp. Quesnay de Bearepaire, prokurator generalny.

Koniec procesu przeciw lidze patryotycznej.

Wyrok wydany przez sąd policyi prawowej w sprawie wicherzeń Ligi nie zadowolili w wielu kółach parlamentarnych. Niektórzy twierdzą, że wyrok ten jest prawie uniewinnieniem, poczynają bowiem skazanie na grzywny za karę zbyt łagodną. Według streszczonych motywów sądu, wyrok opiewa:

Co do głównego punktu oskarżenia — przynależności do stowarzyszenia tajnego — sąd uznał oskarżonych za niewinnych i skazał ich tylko za udział w stowarzyszeniu, nie mając formalnego upoważnienia władzy, na karę pieniężną po 100 franków od każdego z siedmiu oskarżonych i na zapłacenie kosztów procesu.

Co do należności do stowarzyszenia tajnego, sąd odstąpił od oskarżenia, ponieważ udowodniono, że wszystkie zgromadzenia ligi odbywały się jawnie, że stowarzyszeni czynili nawet więcej wrzawy, niżby to było dopuszczalnym i korzystnym dla stowarzyszenia, pragnącego pozostać tajnym.

KRONIKA

Lwów 10 kwietnia.

— **Najj. Pan** raczył najmiłościwiej udzielić z prywatnej swej skatufy gminie Załuż, w powiecie cieszanowskim, na budowę szkoły, zapomogi w kwocie 100 zł.

— **Najj. Pan** raczył najmiłościwiej udzielić swego przyzwolenia na przyjęcie i noszenie papieskiego krzyża honorowego „Pro Ecclesia et Pontifice“, c. k. profesorowi Uniwersytetu i seniorowi Instytutu stauropejskiego we Lwowie, dr. Izidorowi Szaraniewiczowi; rektorowi gr. kat. seminarium duchownego i kanonikowi honorowemu gr. kat. kapituły metropolitalnej we Lwowie ks. Aleksandrowi Baczyńskiemu; oraz scholastykowi wyż wymienionej kapituły metropolitalnej, ks. Janowi Wieliczko.

— **Z c. k. armii.** Pułkownik sztabu inżynierii, Józef br. De Bèn Wolshelm, dyrektor inżynierii we Lwowie, mianowany szefem inżynierii 13 korpusu a podpułkownik sztabu inżynierii, Henryk Hanke, dyrektorem inżynierii we Lwowie.

Major pułku piech. nr. 45, Oswald Rabel, jako czasowo niezdolny do służby czynnej, otrzymał urlop jednoroczny.

— **Deputacya szweców galicyjskich w Wiedniu.** Czytamy w *Presse*: Przez dni kilka bawiła w Wiedniu deputacya krakowskich i lwowskich szweców, która przybyła z polecenia wszystkich galicyjskich stowarzyszeń kunsztu szwackiego celem poczynienia u władz centralnych odpowiednich kroków dla zmiany noweli przemysłowej i w interesie decentralizacyi dostaw wojskowych. Deputacya była na posłuchaniu u p. Ministra Zaleskiego, poczem przyjmowało ją kilku deputowanych, między innymi hr. Belcredi. W niedzielę udała się deputacya do Prezesa gabinetu hr. Taaffeego. Przyłączyli się do niej dep. dr. Lewakowski i przełożony stowarzyszenia szweców w Wiedniu p. Bitza. Delegat lwowski p. Rischer skreślił w wymownych słowach upadek przemysłu szwackiego i wzrastającą między szwecami nędzę, starając się przytem wykazać, iż nowela przemysłowa przyniosła raczej szkodę niż pożytek przemysłowcom. I tak n. p. szwacy są zupełnie bezwładni w obec konkurencyi fabryki obuwia w Mödlingu. Hr. Taaffe wysłuchawszy tych zażaleń, oświadczył, iż poinformuje się dokładnie o przedłożonych zażaleniach i w ogóle o całej sprawie, a przemysłowcy o tyle niezadowolnie mogą liczyć na jego poparcie, o ile ich życzenia nie wychodzą po za ramy istniejących ustaw. Co się tyczy dalszych życzeń, to należy wziąć pod rozwagę, czy można im uczynić zażość w drodze rozporządzenia lub na drodze prawodawczej. Ani w jednym, ani w drugim kierunku nie może dzisiaj złożyć jakiegobądź oświadczenia, tem mniej, iż nie był poprzednio nawet uwiadomiony o wizycie deputacyi i dla tego też nie mógł rozpatrzyć się w aktach. Deputacya udała się następnie do p. Ministra wojny generała broni barona Bauera i zaniósła do niego prośbę aby zarządził sporządzanie obuwia dla wojsk rozlokowanych w Galicyi u szweców galicyjskich i aby zechciał powołać do życia w Galicyi komisję dla dostaw. (*Ablieferungs-Commissionen*). P. Minister odparł, iż starać się będzie uwzględnić ile możności wypowiedziane życzenia, czuje się w obowiązku jednak zwrócić na to uwagę, iż administracya wojenna musi w pierwszym rzędzie mieć na oku pogotowie armii.

Fremdenblatt zdając relacye o przebiegu posłuchania deputacyi u p. Ministra hr. Taaffeego, nadmieniam, iż p. Minister przyrzekł wziąć pod rozwagę sprawę zmiany noweli przemysłowej.

— **Posiedzenie Rady miejskiej** odbędzie się jutro, we czwartek, o godzinie 6 wieczorem, w sali ratuszowej. Na porządku dzien-

nym między innymi: Wybór siedmiu członków i trzech zastępców do komisji administracyjnej niestałych dochodów miejskich; siedmiu członków do komisji prawnej; siedmiu członków do komisji dyscyplinarnej Rady miejskiej; dwóch delegatów i dwóch zastępców do Rady administracyjnej fundacji hr. Skarbka; dwóch delegatów do Rady szkolnej okręgowej; wniosek w sprawie dostawy kostek porfirowych z kamieniołomów w Trzebinii; wnioski w sprawie uwolnienia części realności lk. 133 i 134²/₄, sprzedanej dyrekcji ruchu kolei państwowych z pod prawa służebności zhipotekowanego na rzecz Mendla Immelesa; sprawa lokacji części żelaznego funduszu Zakładu św. Łazarza; wniosek w sprawie przyjęcia legatu zapisanego przez ś. p. Jakóba Priestera na rzecz św. Łazarza.

— **Zamiast wieńców na trumnę ś. p. A. Biesiadeckiego** złożono na ręce dr. Merunowicza: Akademia umiejętności w Krakowie 20 zł., grono profesorów Szkoły weterynaryjnej Lwów 32 zł., grono przyjaciół 60 zł., hr. Dzieduszyce Tadeuszowie 25 zł., pani Małkowska Marcelowa 25 zł., p. Rodakowski Henryk 10 zł., p. Rodakowski Kazimierz 25 zł., hr. Turkułowa 20 zł., lekarze leżnicy lwowskiej 22 zł., dr. Barzycki z Rzeszowa 25 zł., dr. Broniowski z Sokala 10 zł., dr. Brudziński z Mikuliniec 5 zł., dr. Gąsiorowski Stanisławowa 5 zł., dr. Jacek Jabłoński z Cieszanowa 10 zł., dr. Kołaczkowski z Sącza (Szczawnica) 5 zł., dr. Krzysztalowiec z Doliny 5 zł., dr. Lachowicz z Żydaczowa 5 zł., dr. Lic z Brzozowa 10 zł., dr. Lisiński z Rawy 5 zł., dr. Litwinowicz z Tłumacza 15 zł., dr. Madurowicz prof. z Krakowa 20 zł., dr. Mahl ze Lwowa 25 zł., dr. Męciński ze Skala 5 zł., dr. Merunowicz ze Lwowa 10 zł., Mojseowicz lekarz z Buska 2 zł., dr. Olpiński z Trembowli 5 zł., dr. Pietrzycki z Brodów 10 zł., dr. Przetocki z Horodnki 10 zł., dr. Przybylski z Sącza 10 zł., dr. Rosner Jan ze Lwowa 5 zł., dr. Strojnowski ze Lwowa 20 zł., dr. Waligórski z Przemysła 10 zł., dr. Wasylewski z Rohatyna 5 zł., dr. Werner z Sniatyna 10 zł., dr. Zaleski Eustachy 5 zł., dr. Zawadzki z Wadowic 20 zł. Razem 511 zł. Z tego przeznaczono 221 zł. na fundusz im. Biesiadeckiego dla wsparcia wdów i sierot po lekarzach, 70 zł. na powiększenie funduszu wniesienia nagrobka dla zmarłego, reszta zaś do użytku według uznania Rady zarządczej towarzystwa lekarzy galicyjskich.

— **Z kolei Karola Ludwika.** Z powodu, że w bieżącym roku święta wielkanocne obchodzą przypadającą razem, spodziewać się należy w wielki wtorek i środę wielkiego napływu podróżnych a szczególnie młodzieży szkolnej na lwowski dworzec kolejowy. Jakkolwiek koleja Karola Ludwika w celu uniknięcia możliwych z tego powodu niedogodności i spóźnień, wszelkie możliwe poczyniła przygotowania, jednakże zważywszy, że największą część osób odjeżdżających ze Lwowa korzysta z wieczornego pociągu nr. 6, odchodzącego do Krakowa o godzinie 8 minut 30 wieczór, zaś pociąg ten w obec stosunkowo wielkiej szybkości jazdy, jakoteż znacznego obciążenia nie może w żaden sposób później odchodzić, gdyż połączenie jego z pociągami sąsiednich kolei w Tarnowie i Krakowie stałoby się wątpliwym, czego w interesie podróżnych unikać należy, przeto pomieniona kolej zwraca na tę okoliczność uwagę podróżnych i uprasza ich by we własnym interesie w dniach 16 i 17 kwietnia ile możliwości korzystali z dziennych pociągów odchodzących ze Lwowa do Krakowa o godzinie 4 min. 20 rano i o 7 min. 20 rano. Obawiać się bowiem należy, że w razie zbyt wielkiego napływu podróżnych pociąg nr. 6 odejście znacznie spóźniony, lub też część podróżnych nie odejście wcale, gdyż wydawanie biletów do tego pociągu zostanie w myśl przepisów regulaminowych na 5 minut przed odejściem pociągu stanowczo zastanowione. Jest wprawdzie przygotowany następnego dnia, jednakże odjazd jego nastąpi w danym razie znacznie później, o połączeniu jego z pociągami kolei sąsiednich nie będzie zatem mowy.

(n) **Odczyt.** Wczoraj mieliśmy miłą sposobność zapoznania się z interesującą pracą p. Władysława Wszelaczyńskiego „O stosunku muzyki do innych sztuk pięknych” odczytaną przez autora w sali ratuszowej na rzecz towarzystwa Pedagogicznego. W słowach wytwornie stylizowanych wyłożył prelegent poglądy swoje na materię, jakimi się posługują sztuki piękne, na stosunek ich do czasu i przestrzeni w ogólności, wysnuwając z tego wnioski o wspólności cech i łączności jaka szczególnie między architekturą a muzyką daje się zauważyć. Odczyt mimo swej rozciągłości był słuchany z zajęciem, to też jeszcze dokładnie wyczerpujące traktowanie przedmiotu ze strony muzycznej nie byłoby nadużyło uwagi słuchaczy a podniosłoby niewątpliwie znaczenie odczytu w tym kierunku. Prelegent w dalszym ciągu zastanawiał się nad samodzielnością sztuk pięknych, widząc słusznie szczyt rozwoju sztuki muzycznej w jej „usamowolnieniu”. Ztądto — wyznajemy otwarcie — odpowiedniej wydobył się nam inne zakończenie odczytu, niż owo wyrażone ostatniem słowem życzenie, „aby na naszej ziemi pojawił się geniusz uniwersalny, któryby łącząc wszystkie sztuki, stworzył jakieś pomnikowe arcydzieło sztuk ze-

spolonych.” Temat ten mógłby być przedmiotem dyskusji dłuższej — zaznaczamy też tylko nawiasowo, iż z tendencyi, przebiegającej w całym odczycie, wniosku tego nie spodziewaliśmy się — tem więcej, że u nas sztuka muzyczna nie doszła jeszcze w swym rozwoju do szczytu, przedewszystkiem zaś tego powinniśmy sobie życzyć, jeżeli mowa o jej stosunku do sztuk innych.

Prelegent mówił w obec bardzo licznie zebranych słuchaczy, którzy opuszczali salę pod najlepszym wrażeniem. Niewątpliwie, że p. Wł. Wszelaczyński pozwolił nam jeszcze nieraz korzystać ze swych zdolności muzyczno-literackich, stanie się to niezawodnie ku prawdziwej i pouczającej przyjemności licznych naszych amatorów muzyki.

— **Szósty i ostatni odczyt publiczny,** urządzony staraniem lwowskiego oddziału Towarzystwa pedagogicznego, odbędzie się w sobotę, dnia 13 b. m., o godzinie 6 wieczorem, w wielkiej sali ratuszowej. P. Władysław Woleński, art. dram., odczyta poemat p. Stan. Rossowskiego p. t. „Światła” (kartka z życia kobiet).

— **Kasyno wojskowe.** Koncert, zapowiadany na 14 b. m., odbędzie się w poniedziałek, 15 b. m.

— **Panna Ella Russel,** primadonna opery londyńskiej i warszawskiej, wystąpi we Lwowie w jednym tylko koncercie pod kierownictwem p. Marka, dnia 24 b. m. — Program bogaty, ze współudziałem orkiestry, ogłosimy później; bilety już są do nabycia w księgarniach.

— **Panna Hermina Patkiewicz** śpiewała w poniedziałek w Krakowie z nadzwyczajnym powodzeniem i zaproszoną została na drugi koncert, który się odbędzie w piątek.

— **Panna Sigfrid Arnoldson,** rywalka Adeliny Patti, wystąpi w jednym tylko koncercie we Lwowie, zaraz po świętach. Dyr. Marek objął kierownictwo i współudział. Zamówienia na bilety przyjmują księgarnie.

— **Dzieciobójstwo.** Dnia 5 b. m. znaleziono w kanale kamienicy mieszkalnej na dworcu kolei Karola Ludwika zwłoki noworodka płci żeńskiej, poczem zgłosiła się w tamtejszym c. k. komisaryacie policyjnym Karolina F., tamże w służbie pozostająca i zeznała dobrowolnie, iż dokonała tej zbrodni 23 z. m. wieczorem. Oddano ją pod sąd.

— **Nieletni zbieg.** Kajetan Kubezyński, 11-letni uczeń 2 klasy normalnej, blondyn, zezwoly na lewe oko, wydalił się dnia 7 b. m. z domu swej opiekunki pod l. 27 przy ulicy Skarbowski i jest z tego powodu poszukiwany.

— **Z obserwatorium** c. k. szkoły politechnicznej we Lwowie, dnia 10 kwietnia 1889. Barometr stoi w mierze.

W ubiegłej dobie, licząc od godziny 12 w południe, mieliśmy wiatr ze wschodniej strony, niebo w części zachmurzone a powietrze wilgotne i mgliste.

Srednia temperatura doby była +8.0°C, najwyższa +12.0°C, najniższa +4.5°C nad ranem.

Opadu nie było, rano silna mgła. Zniżka barometryczna 740 do 745 mm. znajdowała się w Szwajcarii; zwykła 770 do 765 mm. w Japonii; zniżka drugorzędna w zatoce Lyonskiej.

Stan barometru, zredukowany do poziomu morza, był dziś o godzinie 9 rano 751 mm.

Prognoza na dobę następną od godziny 12 dnia 10 kwietnia b. r.: Wiatr z północno-wschodniej strony, średnia temperatura doby, około +6°C, niebo przeważnie zamglone a powietrze wilgotne; deszcz, rano mgła.

— **Nieustająca wystawa** zjednoczonego Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych, przy ulicy Trzeciego Maja (dom Tennera), otwartą jest codziennie od godziny 10 rano do 4 po południu. Wstęp od osoby kosztuje w niedzielę 15 ct., w dni powszednie 30 ct. Dla członków wstęp wolny.

Z LITERATURY.

(„Książka Stanisław Chołoniewski”, przez X. Jana Badeniego T. J. str. 380. Kraków 1889. — „Jan Konrad hr. Załuski”. Wspomnienie pogrzebowe, napisał Karol Rogawski str. 118. Kraków 1889.)

(Dokończenie)

Po „Śnie” nastąpiły „Dwa wieczory Pani Starościny Olbromskiej” — utwór nacechowany również niepospolitym talentem i zdradzający wielki zmysł spostrzegawczy autora, podobny wszakże formą do „Śnu” a przepełniony fantastycznymi i alegorycznymi obrazami, nie wywarł już tak silnego wrażenia. „Dwa wieczory” za staraniem Kraszewskiego, który autorowi nie szczędził zachęty a pełen był dla niego zachwytu i przyjaźni, wyszły w r. 1843 nakładem księgarń J. Zawadzkiego w Wilnie.

W dalszym ciągu ciekawej książki X. Badeniego, znajdujemy streszczenie i ocenę

innych, pomniejszych prac i artykułów X. Chołoniewskiego, które po części znalazły pomieszczenie w wydanych w Lipsku 1851 r. „Pismach Pośmiertnych”. — Ważne i niesłychanie zajmujące znajdujemy tu także szczegóły o Kraszewskim, Grabowskim, Rzewuskim, X. Hołowińskim, p. Ziemskiej, o całym słowem, ówczesnym świecie literackim, posiadającym tyle świetnych nazwisk, tyle zasług a niemało niestety i stron ujemnych. Przedewszystkiem ważną tu jest relacja X. Chołoniewskiego, opisująca „smutne znaki na literackim niebie”, ukazujące się od początku 1843 r., mianowicie apostazję Janowskiego (John of Dycalp) i głośny list M. Grabowskiego do Juliusza Strutyńskiego adjutanta Bibikowa, oraz smutne działanie Jarosza Beyły. Relacja ta nosi tytuł: „Potajemne usiłowania skrzywienia opinii narodowej w prowincjach naszych za pomocą periodycznego piśmiennictwa” a będąc cennym dokumentem do oceniania ludzi i ówczesnych spraw literackich, jest zarazem zaszczytnym dla X. Chołoniewskiego dowodem uczuć prawdziwie obywatelskich, wielkiego serca i rozumu.

Również zajmującym epizodem jest polemika, jaka się wywiązała między Rzewuskim i Chołoniewskim z powodu przedstawionego w „Listopadzie” obrazu generała Kunickiego „pierwotworu prawdziwego szlachcica polskiego, dla którego religia była obowiązkiem, nauką, ale nie nauką”. Pierwszy Kraszewski zwrócił uwagę na tę postać i zachęcił Chołoniewskiego do polemiki. „Zmiłuj się — pisał do niego — chciej moje sumienie uspokoić. Prawda li to, że rozumowanie wszelkie nie dowodzi, prócz zdolności rozumującego? prawda-li że, nie powinniśmy my świeccy starać się o głębszą naukę religijną, bo ta jest szkodzić?” X. Chołoniewski pospieszył też z wyjaśniającą odpowiedzią na te pytania. „Komentarz na dewocję p. Kunickiego” pojawił się z całym podpisem autora w „Bibliotece Warszawskiej” i wywołując gorące uznanie z jednej strony, wywołał też pełną rozdrażnienia, chociaż ciętą i dowiepną „Odpowiedź” Rzewuskiego w „Pięlistym”.

W ten sposób, stając wytrwale i odważnie w obronie zasad wiary i moralności, popierając i obudzając w społeczeństwie myśli i uczucia szlachetne, literacka praca X. Chołoniewskiego była niejako dalszym ciągiem, uzupełnieniem na świeckiej arenie, jego kapłańskiej działalności. Wszystko razem tworzy harmonijną, piękną całość, całą jego działalność nosi cechę miłości własnego społeczeństwa, miłości Boga i miłości kraju, anielskiej isie dobroci i łagodności.

„Czemuż nie piszę u nas tak wszyscy — mówił, zachwycając się stylem X. Chołoniewskiego Kraszewski — czemu zwłaszcza tego ducha, tej łagodności, słodczy, tego świętego spokoju anielskiej duszy nie ma nikt prócz ciebie? czemu każdy z nich pisząc o rozumie i filozofii, pisze z złością — ty jeden, ze świętem ale pełnem ufności w Boga i świętość naszej wiary przekonaniem?”

Odpowiedź nie trudna dla tego, który przeczytałszy piękną książkę X. Badeniego, wpatrzył się głębiej w szlachetną tę postać, jaką nam ona przedstawia. Pisać tak, mógł tylko taki człowiek, jak Chołoniewski, dla którego wiara stała się rzeczywistością przekonaniem, którego wiedza głęboka i doświadczenie życia, doprowadziły do poznania zupełnego i przyjęcia w pokorze prawd bożych, w którego duszy nie podnosił się już nigdy bunt żaden, bo żadnej nie było wątpliwości, w obec niezłomnej wiary, która daje światło, w obec wielkiej ufności, która wszelką płoszy obawę i w obec miłości nie wzruszonej, która niczem się nie obraża i wszystko przebaczyć umie...

W pobieżnym streszczeniu naszym dobiegliśmy już do kresu, do ostatnich stron książki, które noszą tytuł: „Ostatnie lata”. Trawiony ciężką chorobą, nie mogąc, wedle chęci, z powodu odmówienia pasportu, wyjechać do Włoch dla ratowania zdrowia, zmarł Chołoniewski, słusznie nazwany „Apostolem Podola” 3. września 1846 r. cicho, spokojnie, wśród modlitwy.

„W kościele wojującym — pisał Kraszewski, który na wieść żałobną pospieszył z Gródka na pogrzeb przyjaciela i całym sercem odczuwał tę stratę — mało jest mężów, coby go zastąpić potrafili, nikt może zupełnie miejsca jego nie zajmie”.

Ostatnie lata X. Chołoniewskiego zajęte były troską o losy społeczeństwa swego i Kościoła, którego prawa coraz bardziej były ścieśniane. Uwieszenie X. Wiktora Ożarówskiego, odmówienie zatwierdzenia X. Chołoniewskiego na stanowisku administratora dyecezyi kamienieckiej, a wreszcie odmowa wydania mu pasportu, były widomymi znakami nielaski za oparcie się nowym ustawom i rozporządzeniom ograniczającym prawa i przepisy katolickiego Kościoła. Troski te stargały siły zacnego kapłana i sprowadziły śmierć przedwczesną.

Prawdziwa wdzięczność należy się autorowi za przypomnienie dzisiejszemu po-

koleniu tej pięknej postaci. Z konieczności w streszczeniu naszym musieliśmy pominąć nawet bez wzmianki wiele szczegółów, które książkę X. Badeniego czynią niesłychanie cenną.

A pragnęlibyśmy szczerze, aby ta książka znalazła jak najszersze rozpowszechnienie. W epoce pesymistycznych rozczarowań i wyczerpania sił moralnych, dobrze jest spojrzeć na żywot człowieka, który, według wyrażenia kardynała Odeschalchi „szedł drogą świętą”. Nie każdemu dane iść tą drogą, ale każdy może i każdy powinien spełnić do końca swój obowiązek, jaki nań włożył Bóg dając mu życie, społeczeństwo dając mu opiekę, ziemia dając mu pokarm. Chołoniewski spełniał ten obowiązek z pogodą i uśmiechem serdecznym na ustach. A pogodę tę znalazł nie w jakichś wyjątkowych okolicznościach życia, lecz w pracy wewnętrznej nad sobą, — a ten ciekawy proces psychologiczny, jaki nam książka X. Badeniego przedstawia, ma dziwnie pokrzepiającą siłę, która orzeźwia i dodaje otuchy. Zajmująca jak powieść, pełna anegdot, pamiętnikowych szczegółów i nieznanych lub mniej dokładnie znanych epizodów z życia społecznego i towarzyskiego zakononowanych prowincyj, książka ta prócz swej literackiej niezaprzeczanej wartości, ma znaczenie moralne niemałe, bo w epoce ogólnego zdenerwowania, rzuca spokojny i łagodny promień światła z aureoli otaczającej śliczną i zasłużoną postać „Apostoła Podola”.

Z prawdziwie rzewnem uczuciem wzięliśmy do ręki niewielką książeczkę, zawierającą wspomnienie pogrobowe o Janie Konradzie hr. Załuskim, napisaną przez Karola Rogawskiego. Wspomnienie to kreślone było w marcu 1888 drzącą już ręką starca, który wkrótce miał za przyjaciela podążyć w wieczność. Karola Rogawskiego ni-dawno złożono do grobu, a w spuściźnie jego znalazł się manuskrypt, który przez rodzinę ś. p. Załuskiego oddany do druku, jest hołdem złożonym przez przyjaciela przyjacielowi, a zarazem w myślach i poglądach wyrażonych, przedstawia jasno zarys postać autora. „Nie łatwe to zadanie, powiada na wstępie swego wspomnienia Rogawski, pisać o ludziach z bliższej nam jeszcze przeszłości, z którymi żyło się zwłaszcza serdecznie”. Z zadania tego wywiązał się wszakże autor zwycięsko — a było ono o tyle tu miłszem, że postać Jana Konrada Załuskiego dziwnie sympatyczna, znana na polu pożytecznych prac ekonomicznych, podejmowanych w celu odrodzenia kraju, a także na polu literackim, nie potrzebowała wcale zbyt wielu wysiłków, aby w całej pełni obywatelskiej zasługi zajął miejsce przed oczami czytelnika. Gorliwy współpracownik Franciszka Trzecieckiego w dziele założenia wazajemnego Towarzystwa ubezpieczeń, zajmujący ważne stanowisko tak w tej instytucji jak i w Kredytowym Towarzystwie ziemskim, w Towarzystwie gospodarczym i innych, życiem swem czynem, pracowitem i zapobiegliwym, mogący za wzór służyć dobrego obywatela, ziemianina, męża i ojca, ś. p. Jan Załuski zasługiwał na to, by mu wzniesiono trwały pomnik we wspomnieniu potomnych. A uczyniła to najlepiej ręka przyjaciela, który sam chorem już będąc, ostatnie chwile życia poświęcił tej pracy. W niej zaś nie tylko sam życiorys się mieści; jako tło jego, przedstawił nam autor obraz dawno minionej przeszłości, począwszy od czasów Napoleonów, o których z widoczną mową sympatją; przedstawiając się też oku czytelnika zajmujące sylwetki ówczesnych ludzi, takich jak generał Józef Załuski, który do śmierci nosił na piersiach pamiątkowy medal św. Heleny, — ludzi tak zupełnie innych od dzisiejszego pokolenia, „które milczące i smutne, daleko myślą od dawnych odeszło”. Zajmującymi są również uwagi ś. p. Karola Rogawskiego o wypadkach ostatnich lat dziesiątków, zajmującą jest charakterystyka Krakowa i Lwowa, oraz prądów objawiających się w naszej stolicy. Są to bardzo łagodne, pochodzący snąc z serca, które widzi wszędzie, to co samo czuje, szlachetne i prawe intencje. Dobrze uczyniła rodzina ś. p. Załuskiego, iż wydała tę książeczkę, która oddając część zasługom obywatelskim ś. p. Jana Konrada, jest zarazem rzewną i cenną pamiątką po zmarłym niedawno autorze. Ma też ta książeczka i tę zasługę, że rozproszone po rozmaitych czasopiśmie pracach literackich, ekonomicznych i historycznych ś. p. Załuskiego, wymieniając je o tyle, o ile to było możliwym, chroni tem samem od zatarcia. Znaczną część tych prac pomieszczał ś. p. Załuski w dawnym dodatku do „Gazety Lwowskiej”, w „Rozmaitościach” dodatku miesięcznym do „Czasu” i w roczniku Towarzystwa naukowo-krakowskiego, a ostatnią jego cenną pracę p. t. Dominik Rodolfini, pułkownik w służbie Rzeczypospolitej polskiej w XVI w.” drukował „Przewodnik naukowy i literacki” w r. 1878 — Niewątpliwie pożytecznem byłoby zebranie wszystkich pism ś. p. Załuskiego w jedną całość — a są jeszcze, jak świadczy Rogawski, prace jego

pozostałe w rękopisie, w przechowaniu u rodziny, a także w archiwum byłego Towarzystwa naukowego z czasów, gdy śp. Załuski był sekretarzem jego oddziału.

X.

OSTATNIA POCZTA

Jak wiadomo z wczorajszej depeszy, Izba deputowanych zbierze się po feryach wielkanocnych na sesję dodatkową. Wedle *Presse*, ostatnie posiedzenie przed Świątami odbędzie się w piątek, dnia 12go b. m. a ferye potrwać do 29 kwietnia.

Sesja dodatkowa ukończy się w połowie maja.

Izba panów załatwiła na wczorajszym posiedzeniu bez dyskusji w drugim i trzecim czytaniu wszystkie znajdujące się na porządku dziennym przedmioty.

Do *Czasu* telegrafują:

Na posiedzeniu komisji budżetowej wystąpił dep. Gniewosz namietnie przeciw Sejmowi i Kołu z powodu wykupna prawa propinacji. P. Minister Zaleski wyjaśniał i świetnie bronił ustawy. Mowcy z lewicy oświadczyli się za zwolnieniem od należności stemplowych obligacji propinacyjnych, lecz żądali pewnych wyjaśnień. Posiedzenie odroczone do 10 b. m. Załatwienie ustawy w Izbie przed świątami jest zapewnione. Pos. Gniewosz wystąpi z Koła.

Prasa czeska zajmuje się już teraz wyborami sejmowymi. Wedle *Politik*, kilku staro-czeskich posłów, którzy od lat wielu piastują mandaty, miało oświadczyć, iż zdecydowani są nie przyjąć ponownego wyboru.

W Pradze odbyło się onegdaj w pałacu barona Aerenthal posiedzenie ścisłego komitetu wyborczego wiernokonstytucyjnej wielkiej własności. Zgromadzonych zaawiadomił baron Aerenthal, iż książę Karol Schwarzenberg imieniem konserwatywnej wielkiej własności proponował mu kompromis podczas wyborów sejmowych, a mianowicie ze strony feudalnej chcą przyznać wierno-konstytucyjnej wielkiej własności 15 mandatów sejmowych. Nad tą sprawą rozwinęła się dłuższa dyskusja, w której szczególnie hr. Oszwald Thun podnosił, iż jak dotąd, tak i nadal wierno-konstytucyjna wielka własność działać musi w zupełnej zgodzie z mężami zaufania Niemców w Czechach i że właśnie przy tak ważnym kroku nie należy spuszczać z oka zupełnego porozumienia z kierownikami partii niemieckiej. Do zapatrywania tego przyłączyli się wszyscy członkowie ścisłego komitetu, który uchwalił zwołać pełne zgromadzenie wszystkich wyborców wiernokonstytucyjnej wielkiej własności i przedłożyć im projekt kompromisu ks. Schwarzenberga. *Neue fr. Presse* już dziś twierdzi stanowczo, iż o przyjęciu kompromisu dopóty nie może być mowy, dopóki nie będą spełnione rękojmie, jakich żądał Schmejkal w imieniu niemieckich posłów.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Peszt, 10 kwietnia (Tel. prywatne). Najj. Pan ma wrócić zaraz po Wielkanocy z Ischl, gdzie zabawi czas jakiś do Wiednia i zamieszka w Schönbrunn gdzie zabawić ma jeden miesiąc.

Wiedeń, 10 kwietnia. Na dzisiejszym posiedzeniu Izby deputowanych Rząd przedłożył ustawę w sprawie czasowego zawieszenia instytucji sądów przysięgłych w kotarskim okręgu sądowym. Izba przeszła następnie do obrad nad zmienionymi paragrafami nowej ustawy wojskowej. Mianowicie nad §. 14, ustanawiającym kontyngens wojskowy i nad §. 49, odnoszącym się do samokalektwa. Przy §. 14 oświadczył deputowany Plener imieniem swoich przyjaciół politycznych, że będzie głosował za poprawką, przyjętą w Izbie węgierskiej, albowiem uchyla ona wszelkie wątpliwości. Przy paragrafie 49 oświadczył deputowany Türk: Wśród obecnych stosunków przymierze Austrii nie ma dla Niemiec żadnej wartości. Niechaj Bóg strzeże Niemcy od tego, aby kiedykolwiek

miały być skazane na pomoc Austrii! (*Niepokój*).

Dep. Plener wystąpił stanowczo przeciw frazesom dep. Türka, które usiłują obniżyć powagę i znaczenie Austrii. Mowca oświadczył, iż tak niepatryotyczne odezwanie się zasługuje na najsurowszą nagane. (Żywe oklaski).

P. Minister obrony krajowej gen. Welsersheimb zaznaczył, iż raz już wypowiedział ubolewanie z powodu, że w Izbie tej odzywały się głosy obniżające systematycznie pocucie własnych sił i honor Austrii. P. Minister przypomniał słowa poety, iż niegodnym jest naród, który nie składa wszelkich ofiar, gdy idzie o jego cześć i honor. Karzenie ponownie takich wybryków uważałby p. Minister za uchybienie własnej godności (*oklaski*). Nie jest zresztą to potrzebnem, albowiem już dep. Plener był rzecznikiem uczuć Izby. Mowca może tylko powitać z radością i powtórzyć oświadczenie p. Plenera.

Sądze, rzekł p. Minister, że dep. Türkowi dość na tej odpowiedzi (Głośne ogólne oklaski).

Dep. Rieger oświadcza imieniem klubu czeskiego, że Czechy są za austro-niemieckim przymierzem, które jest gwarancją pokoju Europy. Zbytecznem jest występować przeciw dziś tu wypowiedzianym insynuacjom. Pójdziemy naszą drogą dalej i utrzymamy się całą mocą. (Oklaski na prawicy).

Dep. Jaworski protestuje imieniem Koła polskiego przeciw twierdzeniu, jakoby Polacy jako Austriacy nie spełniali swego obowiązku. (Oklaski na prawicy).

Ks. Liechtenstein przyłącza się do protestów i oświadcza, iż nie ma żadnego stronnictwa w Austrii, któreby takich słów nie odparło z oburzeniem.

Dep. Engel oświadcza, że Młodo-Czesi głosują przeciw paragrafowi.

Deput. Coronini protestuje imieniem centrum liberalnego, a dep. Hohenwart imieniem prawego centrum przeciw słowom Türka.

Dep. Steinwender ubolewa nad temi słowami w imieniu związku niemiecko-liberalnego.

Dep. Fiegl oświadcza, iż Türk nie mówił w imieniu niemiecko-narodowego związku lecz w swoim własnym. Mowca zastrzegł się przeciw uogólnieniu, dążącemu do przypisywania związkowi przekonań niepatryotycznych.

Prezydent Izby dr. Smolka wypowiada dep. Türkowi w swym własnym imieniu stanowcze niezadowolenie. Dep. Türk oświadcza, iż nie miał na myśli podejrzywania armii, lecz tylko politykę, a mianowicie nie twierdził, by czeszy lub polscy żołnierze nie pełnili obowiązku.

Po zakończeniu sprawozdawcy przyjęto §. 49, poczem Izba uchwaliła w trzecim czytaniu całą nowelę wojskową wszystkimi głosami przeciw głosom młodoczechów i antisemitów; a prezydent Izby stwierdził wymagane 2/3 większości. Izba przeszła następnie do dalszego ciągu rozpraw nad budżetem.

Wiedeń, 10 kwietnia. Izba deputowanych załatwiła szereg tytułów budżetu handlowego. P. Minister handlu zapowiedział rychło przedłożenie projektu uregulowania plac sług pocztowych, znaczne rozszerzenie w r. b. sieci pneumatycznej w Wiedniu, urządzenie telefonów w wielu miastach, szczególnie budowę linii telefonicznych pomiędzy Wiedniem a Pesztem. Dep. Sturm złożył mandat ze względów zdrowia. Izba panów załatwiła bez rozpraw postawione na porządku dziennym projekta ustaw.

Wiedeń, 10 kwietnia. Zupełnie bezzasadnem jest doniesienie korespondenta wiedeńskiego do *Dziennika*

Polskiego, jakoby między Kołem polskim i lewicą został zawarty kompromis w sprawie uznania wyborów pp. hr. Romana Potockiego, dr. Bilińskiego i hr. Stadnickiego, a to w zamian za uznanie ze strony Koła ważności wyborów kilku deputowanych lewicy. Przedewszystkiem wybór dr. Bilińskiego został już dawno uznany przez jednogłośnie w komisji i pełnej Izbie.

Wiedeń, 10 kwietnia. (Tel. prywatne). W komisji budżetowej wystąpił wczoraj dep. Gniewosz przeciw ustawie propinacyjnej oświadczając, że Galicya nie jest w stanie znieść deficytu, jaki się musi okazać z wykupna propinacji.

Pan Minister Zaleski oświadczył, że według dokładnych obrachowań wykupno propinacji będzie ukończono w r. 1910 a gdyby nawet i to się przeprowadzić nie dało, to według wszelkiego prawdopodobieństwa fundusz rezerwowy będzie tak wielki, iż wystarczy na lat kilka, podczas których trzeba będzie płacić jeszcze raty.

Dep. Beer i Herbst uważają za nieprawne ażeby dyrekcyja propinacji nosiła tytuł cesarsko królewskiej, bo sejm tylko ma prawo tworzyć urząd propinacyjny.

Na wniosek dep. Bobrzyńskiego zostanie komisya na dzisiaj zwołana. Na to posiedzenie zaproszony jest p. Minister skarbu dr. Dunajewski dla wyjaśnienia względem podatkowej strony ustawy.

Praga, 10 kwietnia. (Tel. prywatne). Niemieccy członkowie kurii wielkiej posiadłości w Czechach zbiorą się tutaj 28 b. m. na narady nad wnioskami kompromisu co do wyborów sejmowych. Wnioski te wyszły od księcia Schwarzenberga.

Petersburg, 10 kwietnia. (Tel. prywatne). Zwraca uwagę, że rząd pozwala dziennikom na ciągle wycieczki przeciw Rumunii. Port Sebastopolski ma zostać powiększony i zupełnie zamknięty dla okrętów handlowych.

Berlin, 10 kwietnia. Kreuz. Ztg. Dowiaduje się, że zakaz co do *Volks Ztg* został wczoraj zniesionym.

Berlin, 10 kwietnia. (Tel. prywatne). Nowomianowany minister wojny Verdy jest uważany za znakomitego pisarza wojskowego i dobrego mowcę; liczy 57 lat.

Berlin, 10 kwietnia. Reichsanzeiger ogłasza mianowanie p. Verdy ministrem wojny i uwolnienie dotychczasowego ministra wojny Bronsarta.

Luxemburg, 10 kwietnia. Burmistrz wezwał mieszkańców, aby z okazji jutrzejszego przybycia ks. Nassauskiego przystroili domy we flagi o barwach luxembursko-orańskich i nassauskich. Wszystkie dzienniki wydają ilustrowane numery, w których witają serdecznie ks. Nassauskiego.

Koblencja, 10 kwietnia. Książę Nassauski z synem i żoną przybyli tu wczoraj po południu o godz. 5tej. Dziś rano o godz. 10tej udał się książę w dalszą podróż do Luksemburga.

Monachium, 10 kwietnia. Minister oświaty ogłasza odpowiedź księcia regenta na memoriał biskupów bawarskich, przyrzekającą możliwie uwzględnienie życzeń biskupów co do kierowania i obsadzenia posad nauczycielskich przy szkołach ludowych, gimnazyach, seminariach i uniwersytetach, dalej przyrzekającą niewysyłanie komisarzy świeckich na konferencje kościelne i odrzucającą codzienną mszę szkolną. Dalej uznaje odpowiedź egzamin absolucyjny z religii za obowiązkowy, przyrzeka pomoc rządu w sprawie zmiany obowiązków wojskowego teologom, odrzuca projekt wyznaniowego rozdziału szkół średnich, zezwala na przypuszczenie zakonnice do szkół żeńskich, i oświadcza, że *Placetum regium* musi być utrzymane, a powołanie O. O. Redemptorystów obecnie niemożliwe.

Belgrad, 10 kwietnia. Catargiu nie przyjął misji utworzenia gabinetu. Król porucił generałowi Floresco złożenie nowego gabinetu, który składać się będzie w swej większości prawdopodobnie z członków poprzedniego gabinetu Rosettiego.

Sofia, 10 kwietnia. Były minister Radosławow i Jowanczow zostali skazani na jednoroczne więzienie za publikację obrażające księcia i rząd.

Paryż, 10 kwietnia. Izba deputowanych rozpoczęła już wczoraj obrady nad wnioskiem odnoszącym się do procedury senatu powołanego w charakterze sądowego trybunału państwowego. Posiedzenie było niesłychanie burzliwe. Mowy deputowanych prawicy i tej frakcyi lewicy, która jest przeciwną wnioskowi, przerywano bezustannie. Dep. Delafosse powiedział między innemi: Senat jest ciałem politycznem, nie może tedy wyrokować bezstronnie, Boulanger'a należy postawić przed sąd przysięgłych i oszczędzić tem samem senatowi hańby, jaką może się okryć, wydając wyrok niezgodny z zasadą sprawiedliwości.

Na żądanie lewicy przyjęto pomimo opozycji prawicy 253 głosami przeciw 242 gł. zamknięcie dyskusji i uchwalono 321 gł. przeciw 222 gł. przejść do rozpraw szczegółowych. Ostatecznie przyjęto 318 gł. przeciw 205 gł. całą ustawę. Wszystkie poprawki prawicy i poprawka deput. Ribota domagającą się aby dla ważności uchwał trybunału stanu w miejsce absolutnej większości, potrzeba było większości 2/3 wszystkich obecnych członków, zostały odrzucone.

Paryż, 10 kwietnia. Słynny chemik Chevreul ur. w r. 1786, umarł dziś w nocy.

Paryż, 10 kwietnia. Izba deputowanych odroczy się jutro do połowy maja. Uchwalenie budżetu przed feryami wielkanocnymi jest niemożliwym.

Rzym, 10 kwietnia. Dziennik urzędowy ogłasza rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych, zakazujące z powodu zarazy bydła w Rumunii dowozu do Włoch: bydła rogatego, owiec, niegarbowanych skór, surowej wełny i rogów pochodzących ze zwierząt chorych.

Rzym, 10 kwietnia. (Tel. prywatne). Wiadomość o nominacyach nowych kardynałów jest przedwczesna; dotychczas postanowił Papież tylko Arcybiskupom w Paryżu, Lyonie i Bordeaux nadać purpurę.

Bruksela, 10 kwietnia. Dotychczas rząd francuski nie przedsięwziął u rządu belgijskiego żadnych kroków w sprawie Boulanger'a. Rząd belgijski nie powziął jeszcze uchwały co do ewentualnego wydalenia Boulanger'a, polecił mu jednak oświadczyć, iż chociaż wolno mu liczyć na sympatye rządu, powinien wszakże wstrzymać się od wszelkich takich czynności, które musiałyby zniewolić rząd do wydalenia go z własnej inicjatywy z granic królestwa.

Londyn, 10 kwietnia. Izba gmin odrzuciła 200 głosami przeciw 79 głosom zwalczaną przez rząd rezolucję Clarca, domagającą się utworzenia szkockiego narodowego parlamentu dla zarządu i kontroli spraw Szkocji.

W Lichfield przyszło wczoraj do poważnych żołnierskich zaburzeń. Do krwawej bójki pijanych żołnierzy wzięła się straż wojskowa. Dwudziestu odniosło ciężkie rany. Żołnierze przeciągali z hałasem przez ulicę, wybijając szyby w oknach.

Londyn, 10 kwietnia. Obiega pogłoska, iż wicekról Irlandyi poda się już w jesieni lub po upływie trzytygodniowego okresu urzędowania do dymisji. Nie będzie miała ona żadnego politycznego znaczenia.

Pociągi kolejowe

(podług zegara lwowskiego)

Przychodzą do Lwowa:

Z Krakowa: o godz. 8 min. 50 rano pociąg osobowy, o godz. 4 min. 3 po poł. pociąg kurjerski, o godz. 7 min. 15 wieczór pociąg mieszany, o godz. 9 min. 28 wieczór pociąg osobowy.

Z Czerniowca: o godz. 6 min. 40 rano pociąg mieszany, o godz. 8 wieczór pociąg osobowy, o godz. 3 min. 40 po poł. pociąg osobowy.

Ze Stryja: o godz. 1 min. 35 w nocy pociąg osobowy, o godz. 8 min. 26 rano pociąg osobowy, o godz. 3 min. 40 po poł. pociąg osobowy.

Z Podwołoczysk: na dworzec Podzamecz o godz. 2 min. 38 w nocy pociąg mieszany, o godz. 2 min. 8 po poł. pociąg kurjerski, o godz. 6 min. 22 wieczór pociąg mieszany.

Z Podwołoczysk: na dworzec główny lwowski: o godz. 3 min. 15 w nocy pociąg mieszany, o godzinie 2 min. 20 po poł. pociąg kurjerski, o godz. 7 wieczór pociąg mieszany.

Z Belzca: o godz. 5 min. 53 po poł. pociąg mieszany.

Odechodzą ze Lwowa:

Do Krakowa: o godz. 4 min. 20 rano pociąg osobowy, o godz. 7 min. 20 rano pociąg osobowy, o godz. 2 min. 28 po poł. pociąg kurjerski, o godz. 8 min. 30 wieczór pociąg osobowy.

Do Podwołoczysk: z głównego dworca: o godz. 9 min. 52 przed poł. pociąg mieszany o godz. 4 min. 11 po poł. pociąg kurjerski, i o godz. 10 min. 35 w nocy pociąg mieszany.

Do Belzca: o godz. 7 min. 49 rano pociąg mieszany.

Do Czerniowca: o godz. 9 min. 20 przed poł. pociąg pociąg mieszany i o godz. 10 min. 8 w nocy pociąg mieszany.

Do Podwołoczysk: z dworca Podzamecz o godz. 10 min. 23 przed poł. pociąg mieszany, o godz. 4 min. 22 po południu pociąg kurjerski i o godz. 11 min. 5 w nocy pociąg mieszany.

Do Zimnejwody-Rudna: o godz. 4 min. 4 po poł. pociąg osobowy.

Do Stryja: o godz. 5 min. 20 rano pociąg osobowy, o godz. 10 min. 35 przed południem pociąg osobowy i o godz. 8 min. 10 wieczór pociąg osobowy.

Ces. król. generalna Dyrekcya kolei państwowych.

Wyciąg

z rozkładu jazdy od 1go czerwca 1888.

Zegar lwowski

Do Lwowa przychodzą:

Godz. 8 min. 26 rano z Suchy, Chyrowa, Stryja i Stanisławowa.

Godz. 1 min. 35 w nocy z Budapesztu, Ławocznego, Stryja, Krosna, Chyrowa, Stanisławowa i Stryja.

Godz. 8 wieczorem z Husiatyna.

Godz. 3 min. 40 po południu z Suchy, Chyrowa, Husiatyna, Stanisławowa i Stryja.

Odejazd ze Lwowa:

Godz. 8 min. 10 wieczorem do Chyrowa i Suchy.

Godz. 5 min. 20 z rana do Stryja, Ławocznego, Budapesztu, Chyrowa i Stróże.

Godz. 10 min. 8 wieczorem do Stanisławowa i Husiatyna.

Godz. 10 min. 35 przed połudn. do Stryja, Stanisławowa, Husiatyna, Chyrowa i Sucheja.

Nadesłane.

Zmiana pomieszkania.

Wszelch nauk lekarskich

Dr. Józef Gracka

mieszka obecnie ulica Pańska Nr. 13 i ordynuje jak poprzednio od 3—5.

2097

Cennik lwowskiej izby handlowej i przemysłowej.

Lwów, dnia 9 kwietnia 1889.

	placa	zadaj
	waluta austr.	
I. Akcje za sztukę.		
Kol. g. Kar. Lud. po 200 zł. m. k.	207	210 50
Kol. lwow.-czern.-jas. po 200 zł. w. a.	236 50	240
Banku hip. galic. po 200 zł. w. a.	259	293
Banku red. gal. po 200 zł. w. a.	—	216
2. List. zast. za 100 zł.		
Banku hipotecznego 5 pr. w. a.	100 20	101 20
wylosowane z 10 pr. premią	103 15	104 15
Banku kraj. 4 1/2 pr. w. a. los. 51 l.	97	98
Tow. kredyt. galic. 5 pr. w. a.	100 65	101 65
" " " 4 pr. w. a.	96	97
" " " 5 pr. los. w 37 l.	100 65	101 65
Tow. kred. gal. 4 pr. w. a. los. 41 1/2 l.	93 50	94 50
" " " 4 1/2 pr. " 52	97 75	98 75
" " " 4 pr. " 56	93	94
Listy dłużne g. Z. kr. w. l. (dawniej 6 pr.) 3 pr. w. a. w likwidacji	—	57 50
Listy dłużne g. Z. kr. w. l. (dawniej 5 pr.) 2 1/2 pr. w. a. w likwidacji	—	48
3. Listy dłużne za 100 zł.		
Ogól. rol. kred. Zakładu dla Gal. Bukow. 6 pr. los w 15 lat.	—	—
4. Oblig. za 100 zł.		
Indemnit. gal. 5 pr. m. k.	104 50	105 50
Oblig. Komunalne gal. Zakł. kred. i włośc. (daw. 6 pr.) 3 pr. w. a.	100 50	101 50
Oblig. komunalne Banku krajowego 5 pr. w. a. i emisji	104	106
Pożyczki kr. z r. 1873 po 6 pr. w. a.	95 10	96
Pożyczki kr. z r. 1883 po 4 1/2 pr. w. a.	27	30
5. Losy miasta Krakowa	40	44
Stanisławowa	—	—
6. Monety.		
Dukat holenderski	5 61	5 71
Dukat cesarski	5 63	5 73
Napoleonodor	9 50	9 60
Półimperyal	9 84	9 94
Rubel rosyjski srebrny	1 36	1 43
" papierowy	1 27 1/2	1 29 1/2
100 marek niemieckich	58 60	59 60

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 8 kwietnia 1889.

	placa	zadaj
	waluta austr.	
I. Dług państwa.		
Jednolity dług państwa w banknot.		
maj-listopad	84.75	84.95
lut-sierpień	84.75	84.95
Jednolity dług państwa w srebrze		
styczeń-lipiec	85.50	85.70
kwiecień-październik	85.50	85.70
Losy z roku 1854 po 250 zł. m. k. 4 pr.	139.50	140
" " 1860 po 500 zł. w. a. 5 pr.	143.40	143.90
" " 1860 po 100 zł. 5 pr.	149.75	—
" " 1864 po 100 zł.	182	182.50
" " 1864 po 50 zł.	182	182.50
Renty Com. po 42 litr. austr.	—	—
Listy zast. domen. państw. po 120 zł. 5 pr.	154.20	154.70
Renta papierowa 5 pr. z r. 1881	100.40	100.60
Austr. renta zł. wolna od podat. 4 pr.	110.90	111.10
2. Obligacje ind. 5 pr. (za zł. m. k.)		
Bukowiny	104.50	—
Galicyi	105	105.50
Niższej Austrii	109.50	110.25
Siedmiogrodu	104.95	105.25
Węgier	104.95	105.25
3. Akcje.		
Bank Anglo-aust. 200 zł. emit. zł. 120	131.25	131.50
Inst. kred. dla handlu po 160 zł.	304.50	305
Niższo-aust. tow. eskont. po 500 zł.	540	550
Gal. banku hip. po 200 zł.	—	—
Gal. banku d. han. i prz. a 200 zł. wpl. 40 pr.	—	—
Gal. zakł. kred. ziem. a 200 zł.	—	—
Bank dla krajów koronnych a 260 zł. wpl. 50 pr.	—	—
Banku austro-węgiersk. a 600 zł.	892	894
Kol. Albrechta a 200 zł. w srebrze	—	—
Aust. Tow. żegl. par. dun. po 500 zł. m.	—	—
Kol. Cesarz. Elżbiety po 200 zł. m.	—	—
Kol. Proszów-Tarn. (w. a.) a 200 zł.	—	—
Północna kolej po 1000 zł. m. k.	2602	2610
Kol. Kar. Ludw. po 200 zł. m. k.	206.80	207.40
Lwów-Czern. kol. 1 po 300 zł. a. w.	237	237.50
4. Listy zastawne losowane.		
Ogólny rolniczo-kredytowy Zakład dla Galicyi i Bukowiny w 15 l. 6 pr.	—	—
Powz. austr. zak. kr. ziem. 4 1/2 pr. w złoście w 50 l.	100.30	100.90
" " " " " premie po 3 pr.	110.75	110.75
Gal. zak. kr. ziem. Krak. los w 18 l. 6 pr.	91.90	—
" " " " " w 20 l. 7 pr.	95	97.50
" " " " " w 36 l. 5 1/2 pr.	89.75	90.25
Gal. Tow. kred. w. a. po 4 pr.	96.30	—
" " " " " po 5 pr.	100.75	101.25
" " " " " po 5 pr. w	100.75	101.25
" 37 latich zwrotno	100.75	101.25
Banku kraj. 4 1/2 pr. w. a. los. w 51 1/2 l.	97.25	97.75
Oblig. komunalne Banku krajowego 5 pr. w. a. i emisji	100.25	—
Gal. banku hip. 5 pr. w 40 l. wyl.	100.25	100.75
Banku aust. węg. 4 1/2 pr.	101.75	102.25
Węg. Tow. ziem. ake. po 5 pr.	101.60	102.05
" Zakł. kr. ziem. po 5 1/2 pr.	102.40	—
5. Obligacje z prawem pierwszeństwa (za 100 zł.)		
Kolej Albrechta a 300 zł. 5 pr. aw.	101.25	101.75
Tow. kol. żel. Preszów-Tarnów (w. ex.) a 300 zł. 5 pr. w srebrze	101.25	102
Kolej północna po 100 zł. m. k.	100.80	101.30
" " " " " po 100 zł. w. a.	102	—
Kolej gal. Kar. Lud. emisja z r. 1881 po 300 zł. 4 1/2 pr.	101	101.60
dtto (Jarosław-Sokal)	100.50	101
Kol. gal. Lwów-Czern. Jass. emisja a 300 zł. 4 pr. w srebrze z r. 1884	82.50	83.50
" " " " " z r. 1884	91.50	92
" " " " " z r. 1866	—	—
" " " " " z r. 1872	—	—
Węg. gal. kol. a 200 zł. 5 pr. w. a.	100.70	101.20
6. Losy.		
Inst. kr. dla han. i pr. po 100 zł. w. a.	190.75	191.75
Clarego po 40 zł. m. k.	64.75	65.25
Tow. żegl. par. na Dunaju po 100 zł. m. k.	146	148
Keglevicha po 10 zł. m. k.	—	41

	placa	zadaj
	waluta austr.	
Losy miasta Krakowa po 20 zł. w. a.	28.25	28.75
Pożyczka miasta Lublany po 20 zł.	28.50	29
Pożyczka miasta Budy po 40 zł. w. a.	65.50	66.50
Palfiego po 40 zł. m. k.	64	65
Czerwon. krzyża aust. Tow. po 10 zł. węg. " po 5 zł.	22	22.50
Fundacya szpitala Arcyks. Rudolfa po 10 zł. w. a.	22.50	23.50
Salma po 40 zł. m. k.	66.75	67.75
St. Genois po 40 zł. m. k.	67	68
Pożycz. m. Stanisławowa (po 20 zł. w. a.)	—	41.50
Pożycz. Tryestu po 100 zł. m. k.	—	160
" " " " " po 50 zł. w. a.	77	79
Waldsteina po 20 zł. m. k.	46	47
Windischgratza po 20 zł. m. k.	61	62

7. Wexle (za 3 miesiące).

Augsburg na 100 zł. w. p. n.	—	—
Berlin na 100 mark. w. p. n.	—	—
Frankfurt za 100 mark. w. p. n.	—	—
Hamburg za 100 mark. w. p. n.	—	—
London za 10 ft. szt.	120.35	120.70
Paryż za 100 fr.	47.75	47.80

Kurs złota.

Dukat cesarski men.	5.65	5.67
" pełnej wagi	5.61	5.63
Korona	—	—
20 frankówka	9.53.50	9.55
Rosyjski półimperyal	9.85.50	9.90
Talar związkowy	—	—
Srebro	—	—

Z lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej. Telegrafowany kurs wiedeński.

dnia 9 kwietnia 1889.

	zł.	ct.
Jednolity dług państwa w banknotach	85	35
" " " w srebrze	85	85
Renta w złoście	110	20
5 pr. austr. renta marcową	100	65
Akcyje banku wiedeńskiego	906	—
" kredytowego	300	75
London	119	90
Napoleonodor	9	49
Dukat cesarski men.	5	63
100 marek niemieckich	58	60

Licytacje.

L. 7891 (2349 2—3)
C. k. Sąd powiatowy w Glinianach ogłasza, że w tutejszym Sądzie odbędzie się o godzinie 10 rano w dniu 26 kwietnia 1889 powyżej ceny szacunkowej, zaś dnia 31go maja 1889 nawet poniżej takowej, licytacja realności według wyk. hip. l. 161 gminy katastralnej Gliniany Szymona Vogelfangera własnej, na rzecz Towarzystwa zaliczkowego w Glinianach pto 52 zł. 43 ct. z pn. Cena wywołania 150 zł.
Wadyum 15 zł.
Resztę warunków, akt oszacowania i wyciąg tabularny wolno przejrzeć w ts. registraturze.
Dla wierzycieli hipotecznych ustanowiono kuratorem pana Edwarda Tabaczynskiego.
Gliniany, dnia 31 grudnia 1888.

L. 129 (2346 2—3)
C. k. Sąd powiatowy w Cieszanowie ogłasza, że celem zaspokojenia sumy 3000 zł. w. a. z pn. galicyjskiej kasie oszczędności się należącej odbędzie się w Sądzie tutejszym na dniu 7 maja i 11go czerwca 1889 każdym razem o godzinie 10 z rana publiczna sprzedaż realności w Cieszanowie położonej, wyk. hip. 60 księgi gruntowej tejże gminy objętej, do leżącej masy spadkowej Eufronii Sander należącej, mianowicie na pierwszym terminie tylko za lub wyżej ceny szacunkowej, na drugim także poniżej takowej.
Cena szacunkowa wynosi 400 zł.
Wadyum 40 zł. w. a.
Akt oszacowania, wyciąg hipoteczny i warunki licytacyjne mogą być w registraturze przejrane.
Tutejszego c. k. notaryusza Józefa Mi-

kułowskiego ustanowiono kuratorem wierzycieli z imienia i miejsca pobytu niewiadomych.
Cieszanów, 22 lutego 1889.

L. 732 (2395 2—3)
Zabnieński c. k. Sąd powiatowy ogłasza, iż celem zaspokojenia należności Galicyjskiego Zakładu kredytowego ziemskiego w kwocie 450 zł. odbędzie się w tut. Sądzie w dniach 24 kwietnia i 22go maja 1889 o godzinie 10 rano egzekucyjna licytacja realności l. w. ks. gr. 65 w Miechowiec wielkich na Stanisława Wódkę zapisanej.
Cena wywołania 2500 zł.
Wadyum 250 zł.
Resztę warunków licytacyjnych przejrzyć można w registraturze.
Zabno, 20 lutego 1889.

L. 16 (2347 2—3)
W tut. Sądzie odbędzie się o godz. 10 rano w dniu 9 maja 1889 powyżej ceny szacunkowej zaś dnia 13 czerwca 1889 nawet poniżej takowej, licytacja realności według wyk. hip. 230 i 231 księgi grunt. gminy Uherce Iwana Kolibek własnej na rzecz c. k. uprz. zakładu kredyt. włościańskiego pto 134 złr. 14 ct.
Cena wywołania 657 zł. aw.
Wadyum 66 zł.
Resztę warunków, akt oszacowania i wyciąg tabularny wolno przejrzeć w ts. registraturze.
Dla nieznanych z życia i miejsca pobytu wierzycieli i dla wierzycieli hipotecznych ustanawia się kuratorem c. k. notaryusza Adolfa Henzgo.
Gródek, dnia 5 marca 1889.

L. 1367 (2282 2—3)
C. k. Sąd powiatowy w Mościskach ogłasza, że celem ściągnięcia pretensyi 981

zł. 81 ct. w. a. odbędzie się w Sądzie tutejszym przymusowa sprzedaż realności pod lk. 76/243 w Mościskach położonej wedle Dom III pag. 243/130 n. 7 haer. Wolfai Hudy Hausmanów własnej w dwóch terminach na pierwszym w dniu 9 maja 1889 i na drugim w dniu 6 czerwca 1889 każdym razem o godzinie 10 przed południem.
Na pierwszym terminie realność ta tylko za cenę szacunkową, na drugim zaś i niżej ceny sprzedaną zostanie.
Cena szacunkowa i wywołania wynosi 3292 zł. w. a.
Wadyum 300 zł.
Resztę warunków licytacyjnych i wyciąg tabularny przejrzyć można w tutejszej kancelarii.
O tem uwiadamia się z miejsca pobytu niewiadomych wierzycieli Bazylego Klikiewicza Annę Klikiewicz i Mojżesza Rosenfelda tudzież wszystkich wierzycieli którymby uchwała licytacyjna wcale nie lub zapóźno doręczoną została, lub którzyby po dniu wydania wyciągu hipotecznego do tabuli weszli do rąk ustanowionego pana kuratora dr. Samuela Nebenzabla adwokata w Mościskach.
Mościska, dnia 26 marca 1889.

L. 986 (2222 3—3)
C. k. Sąd powiatowy w Brzozowie zawiadamia, że celem zaspokojenia wierzytelności Salamona Scherza w kwocie 10 zł. z pn., odbędzie się w dniach 10 maja i 24go maja 1889 zawsze o godzinie 10 rano publiczna sprzedaż niewydzielonej połowy realności pod lk. 155 w Brzozowie położonej wykazem hipotecznym l. 603 tej gminy objętej Wojciecha Zbiegnia własnej.
Brzozów, dnia 14 marca 1889.

L. 9247 (2259 1—3)
W tutejszym Sądzie odbędzie się o godzinie 10 rano w dwóch, na dzień 15

maja 1889 i na dzień 18 czerwca 1889 wyznaczonych terminach przymusowa publiczna sprzedaż ciała hipotecznego niestanowiącego, protokołem z 9 lutego 1886 l. 1684 zastawniczo opisanego, a protokołem z 15 kwietnia 1886 l. 4676 ocenionego, z parc. grunt. 3602, 3603, 3604, 3605, 3606/2, 3611, 3616/12 składającego się, do Chaima Schtüssla należącego gruntu w Zabiu, na rzecz Schlomy Stettnera pto 400 zł. w. a. z pn., z tem, że na pierwszym terminie grunt ten za lub powyżej ceny wywołania, 1300 zł. w. a., na drugim zaś i poniżej takowej sprzedanym będzie.
Wadyum wynosi 130 zł. w. a.
Resztę warunków, akt opisania i oszacowania wolno przejrzeć w ts. registraturze.
C. k. Sąd powiatowy.
Kosów, 22 września 1888.

L. 896 (2410 1—3)
C. k. Sąd powiatowy ogłasza, że celem zaspokojenia kwoty 350 złr. zpn. na rzecz Dawida Eizyka Gruberga odbędzie się w Sądzie przymusowa publiczna licytacja realności pod lk. 535 w Grzymałowie położonej Michała Bukatego własnej, wykazem hip. l. 234 powyższej gminy objętej w dniach 14 maja 1889 i 18 czerwca 1889 każdym razem o godzinie 10 przed południem z tem, że na pierwszym terminie realność ta za lub wyżej ceny szacunkowej na drugim i niżej takowej sprzedaną zostanie.
Cena szacunkowa 753 zł.
Wadyum 75 zł. 30 ct.
Bliższe warunki przejrzyć można w registraturze.
C. k. Sąd powiatowy
Grzymałów, dnia 28 lutego 1889.

L. 26218

(2344 1-3)

C. k. Sąd powiatowy miej. deleg. w Przemyśle podaje do powszechnej wiadomości, że w sprawie egzekucyjnej Towarzystwa zaliczkowego rolnego w Przemyśle przeciw Annie Kinaszowej o zapłacenie kwoty 110 zł., odbędzie się dnia 8 maja i dnia 12 czerwca 1889 każdym razem o godzinie 10 rano w biurze sąd. nr. 7 przymusowa sprzedaż realności dłużniczeki w Nowosiółkach położonej, wyk. hip. 139 i 137 tejsze gminy objętej

Cena wywołania, która jest także ceną szacunkową wynosi 655 złr.

Wadyum zaś 10-prc. tej ceny.

Na pierwszym terminie realność tylko za cenę wywołania lub wyżej tejsze, na drugim zaś terminie i poniżej ceny wywołania, jednak nie niżej wszystkich wierzytelności hipotecznych sprzedaną będzie.

Gdyby sprzedaż nie przysłała do skutku, ułożone zostaną dnia 12 czerwca 1889 o godzinie 4 po południu warunki ułatwiające.

Na ten termin wzywa się strony i wierzycieli hipotecznych, ostatnich z dołożeniem że w razie niejawnienia się, uważani będą jako przystępujący do wniosku większości stanowiących wierzycieli.

Kuratorem niewiadomych wierzycieli jest adwokat dr. Doliński.

Resztę warunków licytacyjnych i wykaz hipoteczny można przejrzeć w registraturze.

Przemyśl, 28 lutego 1889.

L. 533

(2376 1-3)

Niniejszem zawiadamia się, że 9 maja 1889 i 14 czerwca 1889 każdym razem o godz. 10 odbędzie się w tutejszym Sądzie publiczna licytacja przymusowa realności pod lk. 5 w Kułaczkowcach powiatu Kołomyjskiego wyk. hip. 1. 34 gminy Kułaczkowice objętej masy spadkowej sp. Józefa Cholewińskiego własnej na rzecz Zakładu kredytowego włościańskiego w likwidacji na zaspokojenie 13 rat pożyczkowych po 3 złr. aw. zpn: z tem że na pierwszym terminie za, lub wyżej ceny szacunkowej, zaś na drugim terminie nawet niżej tej ceny sprzedaną zostanie.

Cena szacunkowa jakoteż wywołania 100 złr.

Wadyum wynosi 10 złr. aw.

Kuratorem niewiadomych wierzycieli ustanowiono ck. notaryusza w Gwoźdźcu p. Porfiriego Jaremcowicza.

Resztę warunków licytacyjnych przejrzeć można w tus. registraturze.

C. k. Sąd powiatowy

Gwoździec, dnia 5 marca 1889.

L. 11229

(2407 1-3)

Celem ściągnięcia wierzytelności Herscha Schwadrona w kwocie 875 złr. w. a. zpn. przeprowadzoną zostanie w tutejszym Sądzie w dniach 2 maja i 7 czerwca 1889 o godzinie 10 rano przymusowa publiczna sprzedaż realności pod ld. 7 w Ernstdorfe położonej wyk. hip. 1. 160 gminy kat. Łany objętej, dłużnika Jakóba Zerger (syna) własnej z tem, że cenę wywołania stanowi kwotę 2401 złr. poręczne 241 zł. wa. i że realność powyższa na pierwszym terminie tylko za lub wyżej, zaś na drugim terminie i niżej ceny wywołania sprzedaną zostanie

Kurator późniejszych wierzycieli Teofil Waydowski notaryusz w Bóbrce.

Reszta warunków w tus. registraturze.

C. k. Sąd powiatowy

Bóbrka, dnia 27 grudnia 1888.

L. 5657

(2380 1-3)

W dniach 9 maja i 13 czerwca 1889 o godzinie 10 rano przeprowadzoną zostanie przymusowa sprzedaż połowy realności l. wyk. hip. 75 w Przecławiu położonej, Nikodema Marcinkiewicza własnej.

Cena szacunkowa wynosi 517 złr. 50 ct. wa. wadyum 51 zł. 57 ct. wa.

Akta oszacowania i warunki licytacyjne można przegladnąć w registraturze.

C. k. Sąd powiatowy

Radomyśl, dnia 15 grudnia 1888.

L. 1915

(2369 1-3)

Stanisławowski Sąd obwodowy ogłasza że celem zaspokojenia wierzytelności egzekucyjnej popierającego Banku krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w kwotach 1792 66 ct. zpn. odbędzie się przymusowy jawny przetarg w obwodzie tutejszego Sądu położonych dóbr Miłowanie wykazem hipotecznym 100 objętych dłużników Jana i Marcelego Ohanowiczów własnych w dwóch terminach a to dnia 9 maja i 13 czerwca 1889 zawsze o godzinie 10 w biurze III

Cenę wywołania stanowi kwota 139881 złr. 40 ct. składająca się z kwoty 136600 złr. jako przyjętej wartości dóbr przy udzieleniu pożyczki i kwoty 3281 złr. 40 ct. jako wartości załogi gospodarczej wypośredkowanej protokołem opisaniami i ocenieniami z dnia 22 grudnia 1888 l. 14829.

Dobra te będą sprzedane ryczałtowo przy pierwszym terminie jedynie wyżej ce-

ny szacunkowej lub za takową przy drugim i poniżej tejsze, jednak nie niżej jak za cenę 46000 złr.

Wadyum wynosi 13988 złr. 14 ct.

Resztę warunków, wyciąg tabularny i akt opisanie i ocenienie załogi gospodarczej przejrzeć można w sądowej registraturze.

O tem zawiadamia się wiadomych wierzycieli hipotecznych do rąk własnych, niewiadomych zaś i tych wszystkich którzyby po dniu 8 lutego 1889 do tabuli weszli, lub którymby niniejsza uchwała i późniejsze albo weale, albo weześnie doręczone być nie mogły do rąk ustanowionego już kuratora adwokata dr. Kwiatkowskiego z zastępstwem adwokata dr. Eminowicza i przez edykta.

Stanisławów, 23 lutego 1889.

L. 1025

(2330 1-3)

C. k. Sąd powiatowy ogłasza, iż celem zaspokojenia pretensyi Herscha Klausnera w kwocie 200 zł. wa. z pn., odbędzie się w Sądzie tutejszym w dniach 7 maja 1889 i 4 czerwca 1889 każdym razem o godzinie 9 z rana egzekucyjna publiczna sprzedaż idealnej połowy realności pod lk. 163 w Krynicy położonej, małoletnich Wiktora i Pauliny Lorzaków własnej, ciała tabularnego nie-
stanowiącej.

Cena szacunkowa 468 zł.

Wadyum 46 zł. wa.

Kuratorem niewiadomych wierzycieli ustanowiony c. k. notaryusz p. Aleksander Runge.

Blizsze warunki, protokół zastawniczego opisanie i oszacowanie przejrzeć można w aktach t. III 99/1880 w tut. sąd. registraturze.

Krynica, 23 lutego 1889.

L. 6550

(2350 1-3)

W dniach 14 maja i 18 czerwca 1889 każdym razem o godzinie 10 rano odbędzie się w tutejszym Sądzie celem zaspokojenia należności Abrahama Eksteina w kwocie 266 zł. z pn., egzekucyjna sprzedaż sumy 1000 zł. wa. na karce C. realności pod lk. 142 w Mielecu objętej wyk. hip. dla tejsze gminy l. 659 wedle karty B. poz. 6 Fischla Kleinmanna a względnie masy spadkowej tegoż własnej, w poz. 5 na rzecz J. Salamona kupca z Tarnowa w poz. 19 na rzecz J. Salamona kupca z Tarnowa w poz. 19 na rzecz Abrahama Horowitza Chany Zuckero-
rowej i Etty Birnbauma jako prawonabywców J. Salamona i dr. Febusa Salamona zaprenotowanej, w poz. 20 na rzecz Mojżesza Citrina jako prawonabywcy Abrahama Horowitza, Chany Zucker i Etty Birnbaum a w poz. 34 w częściowej kwocie 266 zł. a. w. z pn., na rzecz Abrahama Ekstein za-
intabulowanej.

Cena wywołania 1000 zł. wa.

Wadyum 100 zł. wa.

Dla ni-wiadomego z miejsca pobytu Samuela Kleinmanna, i pozostałych pod jego opieką małoletnich Amelii, Sary i Maryi Kleinmanowych ustanowiono kuratorem adw. dr. Henryka Brandta zaś kuratorem niewiadomych wierzycieli c. k. notaryusza Antoniego Fibicha.

Wyciąg hipoteczny i resztę warunków licytacyjnych przejrzeć można w registraturze.

C. k. Sąd powiatowy.

Mielec, dnia 4go marca 1889.

L. 5201

(2414 1-3)

C. k. Sąd powiatowy w Potoku złotym podaje do wiadomości, iż celem zaspokojenia pretensyi Maryana Szoffla prawonabywcy c. k. uprz. Gal. zakładu kredyt. włościańskiego we Lwowie przeciw spadkobiercom po sp. Michale Jachimowiczu o 441 zł. 89 ct. z pn., realność pod nk. 129 w Kosmierzynie do egzektentów należącą i korpusu tabularnego nie stanowiącą w tymże Sądzie drogą publicznej licytacji w dwóch terminach, tj. na dniu 24 kwietnia i na dniu 22 maja 1889 każdym razem o 10 godzinie rano jednakowuż w pierwszym terminie tylko za cenę szacunkową lub wyżej takowej a dopiero w drugim terminie także poniżej ceny szacunkowej będzie sprzedana.

Cena szacunkowa i wywołania 900 zł.

Wadyum 90 zł.

Reszta warunków licytacyjnych, tudzież akt opisanie i ocenienie mogą w sądzie być przejrzane.

C. k. Sąd powiatowy.

Potok złoty, dnia 4 lutego 1889.

Z. 645

(2312 2-3)

Offert Ausschreibung.

Zur Sicherstellung der beim Neubau eines Abortes und Reconstruction der Aufgangs-Stiege im Nebengebäuden Nr. II des Truppen-Spitals in Stanislaw verkommenen Bau-Arbeiten und Lieferungen veranschlagt mit 4100 fl. Ö. W. findet am 4 Mai 1889 um 10 Uhr Vormittag in der Kanzlei der Genie-Direction zu Czernowitz eine schriftliche Offert-Verhandlung statt.

Die Diesbezügliche vollinhaltliche Offert-Ausschreibung wurde unter Nr. 81 vom 9 April 1889 publicirt.

Unternehmungslustige werden behufs Einbringung schriftlicher Offerte eingeladen, die näheren Bedingungen in der genannten Kanzlei während der gewöhnlichen Amtsstunden einzusehen.

Czernowitz, am 4 April 1889.

Die Verwaltungs-Commission der k. k. Genie-Direction.

L. 581

(2413 1-3)

C. k. Sąd powiatowy w Potoku złotym podaje do wiadomości, iż celem zaspokojenia pretensyi dr. Wojciecha Słaczka przeciw Karolowi Sliwińskiemu w ilości 262 zł. 50 ct. z pn., należące do egzekuta 3/4 idealne części z północnej połowy nietabularnej realności pod nk. 124 w Potoku złotym położonej w tymże sądzie na dniu 1go maja 1889 i na dniu 5 czerwca 1889 każdym razem o 10 godzinie rano przymusową drogą publicznej licytacji pod warunkami ts. edyktem z dnia 30 kwietnia 1888 l. 1392 w Gazecie Lwowskiej nr. 146 147 i 148 ogłoszonymi sprzedane będą.

C. k. Sąd powiatowy

Potok złoty, dnia 27 lutego 1889.

L. 868

(2196 2-3)

C. k. Sąd powiatowy w Ustrzykach ogłasza, że dnia 15 maja 1889 i dnia 19go czerwca 1889 zawsze o godzinie 11 rano odbędzie się w sprawie egzekucyjnej Samsona Fleischera przeciw Jędrzejowi Jureczk pto 61 zł. egzekucyjna sprzedaż realności pod nk. 261 w Czarnej położonej.

Cena wywołania 150 zł.

Wadyum 15 zł.

Blizsze warunki w registraturze.

Kurator wierzycieli p. notaryusz Morwicz.

Ustrzyki, dnia 12 lutego 1889.

L. 8871

(2234 2-3)

C. k. Sąd powiatowy w Bochni zawiadamia, iż celem zaspokojenia sumy 75 zł. z pn. odbędzie się na rzecz Arona Nbenzahla w tutejszym Sądzie powiatowym sprzedaż posiadłości lwh. 118 gminy kat. Rzezawa objętej dłużnika Piotra Cierniaka własnej w dwóch terminach, mianowicie dnia 16 maja i 27 czerwca 1889 każdym razem o godzinie 10 przed południem.

Wyciąg hipoteczny i resztę warunków licytacyjnych przejrzeć można w registraturze sądowej.

Kuratorem wierzycieli ustanowiony adw. dr. Maiss z substytucją p. Hożera w Bochni.

Wadyum wynosi 182 zł.

Bochnia, dnia 19 stycznia 1889

L. 3318

(2291 2-3)

Dnia 8 maja i 19 czerwca 1889 każdym razem o godzinie 10 przed południem odbędzie się w tutejszym sądzie publiczna przymusowa licytacja realności pod lk. 18 w Sanoczanach położonej, według wykazu hipotecznej l. 8 i 9 Antoniego Dziędziorzy własnej celem zaspokojenia wierzytelności Zakładu kredytowego włościańskiego w likwidacji w kwocie 400 zł.

Cena wywołania 800 zł.

Wadyum 80 zł.

Na pierwszym terminie realność ta sprzedaną zostanie tylko za cenę wywołania lub wyżej, na drugim zaś terminie także niżej ceny wywołania jednak nie za niższą cenę jak taką w której wszystkie hipotekowane wierzytelności pokrycie znaleźć będą mogły.

Kuratorem niewiadomych lub należycie uwiadomionych hipotecznych wierzycieli ustanowiono Józefa Gromnickiego.

Z c. k. Sądu powiatowego

Niżankowice, 24 sierpnia 1888.

L. 4350

(2288 3-3)

Dnia 8 maja i 12 czerwca 1889 każdym razem o godzinie 10 przed południem odbędzie się w tutejszym sądzie publiczna przymusowa licytacja realności pod l. k. 4 w Byble położonej, według wykazu hipotecznego l. 14 Daniela Goralą własnej celem zaspokojenia wierzytelności Zakładu kredytowego włościańskiego w likwidacji w kwocie 72 zł. 14 ct.

Cena wywołania 500 zł.

Wadyum 50 zł.

Na pierwszym terminie rzalność ta sprzedaną zostanie tylko za cenę wywołania lub wyżej, na drugim zaś terminie także niżej ceny wywołania jednak nie za niższą cenę jak taką w której wszystkie hipotekowane wierzytelności pokrycie znaleźć będą mogły.

Kuratorem niewiadomych lub należycie nieuwiedomionych hipotecznych wierzycieli ustanowiono Józefa Gromnickiego.

Z c. k. Sądu powiatowego

Niżankowice, 6 września 1888.

L. 1251

(2319 3-3)

W tutejszym Sądzie odbędzie się o godzinie 10 rano w dniu 1 maja 1889 powyżej ceny szacunkowej, zaś dnia 4 czerwca 1889 i poniżej takowej licytacja 1/4 części realności pod lk. 5 w Bobere Piotra Myczka własnej na rzecz Uschera Knöbla pto 25 zł. z przynależnościami.

Cena wywołania 110 zł.

Wadyum 11 zł.

Resztę warunków, akt opisanie i oszacowania wolno przejrzeć w tusądowej registraturze.

Kuratorem niewiadomych wierzycieli jest Konstanty Teliszewski z Turki.

Turka, dnia 7 marca 1889.

L. 1752

(2333 3-3)

Dnia 1 maja 1889 powyżej ceny szacunkowej lub za takową, zaś dnia 3 czerwca 1889 nawet niżej takowej odbędzie się w tut. Sądzie zawsze o godz. 9 rano, egzekucyjna licytacja połowy realności wykazu hip. 101 gm. Kułaczyn objętej masy spadkowej sp. Georgia Kusznieryk własnej na rzecz Jeleny Rachwalskiej pto 100 zł. zpn.

Cena wywołania 77 zł. 50 ct.

Wadyum 7 zł. 50 ct.

Resztę warunków, protokół oszacowania i wyciąg hipoteczny wolno przejrzeć w tut registraturze.

Kuratorem wierzycieli hipotecznych ustanowiony adw. dr. Schäfer ze Sniatyna.

Sniatyn, dnia 11 marca 1889.

L. 1715

(2227 3-3)

W tutejszym Sądzie odbędzie się o godzinie 10 rano w dniach 9 maja 1889 powyżej ceny szacunkowej, zaś dnia 13 czerwca 1889 nawet poniżej takowej, licytacja realności, według wyk. hip. nr. 295 księgi gruntowej gminy Stara Jagielnica Klimka Starowskiego własnej, na rzecz Majera Landego pto 30 zł. z pn.,

Cena wywołania 200 zł.

Wadyum 20 zł.

Resztę warunków, akt oszacowania i wyciąg tabularny wolno przejrzeć w tusądowej registraturze.

Dla nieznanego z życia i miejsca pobytu wierzycieli Klimka Starowskiego i dla wierzycieli hipotecznych którzy do księgi po 23 stycznia 1889 weszli ustanawia się kuratorem adwokata dr. Izidora Diamanta w Czortkowie.

Czortków, 16 marca 1889.

L. 8455

(2176 3-3)

W dniach 15 maja i 26 czerwca 1889 o godzinie 10 rano przymusowo sprzedaną będzie połowa realności w Wilczycach położonej, wyk. hip. 1. 15 objętej, dłużnika Jana Krawca własna, na zaspokojenie pretensyi Benjamina Zimmerspitza 44 zł. 20 ct. z pn.

Cena szacunkowa wynosi 747 zł. 50 ct.

Wadyum 75 zł. wa.

Akt oszacowania, wyciąg hipoteczny i warunki licytacyjne można przegladnąć w registraturze.

Kuratorem niewiadomych wierzycieli ustanowiono notaryusza Jana Wysockiego.

C. k. Sąd powiatowy

Mszana dolna, 7 lutego 1889.

L. 5485

(2293 3-3)

W tutejszym Sądzie odbędzie się o 10 rano w dniach 1go. maja 1889 powyżej ceny szacunkowej, zaś dnia 3 czerwca 1889 nawet poniżej takowej, licytacja realności objętej wyk. hip. 1. 1389 księgi gruntowej gminy Załosce Józefa Szawłowskiego własnej na rzecz Agnieszki Podhalicz pto 254 złr. z pn.

Cena wywołania 1570 zł.

Wadyum 157 zł.

Resztę warunków, akt oszacowania i wyciąg tabularny wolno przejrzeć w tusądowej registraturze.

Dla nieznanego z życia i miejsca pobytu i dla wierzycieli hipotecznych, ustanawia się kuratorem pana Bronisława Malkowskiego burmistrza w Załoscach.

C. k. Sąd powiatowy

Załosce, dnia 25 grudnia 1888.

L. 6887

(2317 3-3)

C. k. Sąd powiatowy czyni wiadomo, iż dnia 30 kwietnia 1889 i 31 maja 1889 każdym razem o 10 godzinie rano odbędzie się w gmachu sądowym przymusowa sprzedaż realności objętej wykazem hipotecznym l. 14 część I Białykamień dłużnika Mechla Leiby dw. im Barera własnej na rzecz Salamona Schragi celem zaspokojenia wierzytelności 264 zł. 60 ct. wa. z pn.

Cena wywołania 600 zł. wa.

Wadyum 60 zł. wa.

Realność ta zostanie na drugim terminie i niżej ceny szacunkowej sprzedaną.

Blizsze warunki licytacji, akt ocenienia i wyciąg tabularny przejrzeć można w registraturze Sądowej.

Dla wierzycieli niewiadomych i tych, którymby uchwała licytacyjna dla jakiegokolwiek powodu doręczoną być nie mogła, niemniej i tych, którzyby po dniu wystawienia wyciągu hipotecznego rzeczowe prawo zastawu nabyli ustanowiono kuratorem dr. Reisa c. k. notaryusza w Olesku.

Olesko, dnia 10 grudnia 1888.

Konkursa.

L. 171 (2323 3-3)
C. k. Rada szkolna okręgowa ogłasza niniejszem w myśl uchwały z 19 lutego 1889 konkurs na następujące stałe posady nauczycielskie:

1. Przy szkole: jednoklasowej etatowej w Grudni dolnej i w Jastrzębiej starej z płacą 300 zł.;

2. jednoklasowej filialnej w Dąbiu i Głowaczowej z płacą 250 zł. a. w.

Przy wszystkich powyższych szkołach wolne pomieszkamie.

Udokumentowane podania z wykazem służby i tabelą kwalifikacyjną należy wnieść za pośrednictwem swej przełożonej Władzy, najdalej do 20 maja 1888, do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Pilźnie.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej Pilzno, dnia 26 marca 1889.

L. 449. (2391 2-3)

C. k. Rada szkolna okręgowa ogłasza niniejszem w myśl uchwały z dnia 12 lutego 1889 konkurs na następujące stałe posady nauczycielskie: przy szkole 1) dwuklasowej w Nagoszynie posada młodszego nauczyciela z płacą 200 zł. 2) filialnej w Bobrowej i Łopuchowej z płacą po 250 zł. i wolnem pomieszkaniem.

Podania zaopatrzone w dokumenta służbowe wnieść należy za pośrednictwem swych władz przełożonych najpóźniej do 1 czerwca 1889.

Nauczyciele już stale zamianowani mają nadto dołączyć dekret wymiaru wkładek na fundusz emerytalny. — Podania spóźnione będą po myśli art. 3go ustawy z dnia 1go stycznia 1889 nr. 16, Dz. ust. kraj. bezwzględnie zwracane.

Ropeczyce, dnia 4 kwietnia 1889.

L. 1663. (2384 2-3)

C. k. Sąd powiatowy w Slemieniu poszukuje dyktarza za wynagrodzeniem miesięcznie po 24 zł. wa.

Podania udokumentowane w 14 dniach wnieść należy na ręce c. k. Sędziego powiatowego.

Slemień, 5 kwietnia 1889.

L. 13297 (2403 1-3)

Konkurs na posady ekspedjentów:

a) przy c. k. urzędzie pocztowym w Ubersku powiatu stryjskiego za kontraktem służbowym i kaucją w kwocie 200 zł. z płacą rocznych 150 zł., ryczałtu kancelaryjnego 40 zł. i wynagrodzenia 250 zł., za posłańca pieszego cztery razy dziennie do pociągów kolejowych tamże.

b) w Osieku powiatu jasielskiego za kontraktem służbowym i kaucją w kwocie 200 zł., z płacą rocznych 200 zł., ryczałtu kancelaryjnego 60 zł. i wynagrodzenia 180 zł., za codziennego posłańca pieszego do Żmigrodu i napowrót i

c) kilka posad dyrekcyjnych woźnych pocztowych z systemizowanymi poborami i kaucją w kwocie 200 zł.

Podania należy wnieść o pierwszych dwóch posad najpóźniej do 22, zaś o ostatniej najpóźniej do 28 kwietnia br. w c. k. Dyrekcji poczt i telegrafów we Lwowie.

Lwów, dnia 6 kwietnia 1889.

L. 371/R. s. o. (2417 1-3)

C. k. Rada szkolna okręgowa ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich:

1) Przy szkole 3-klasowej w Janowie dwie posady nauczycieli starszych z roczną płacą po 300 zł., tudzież posada nauczyciela (nauczycielki) młodszego z roczną płacą 200 zł. i dodatkiem na pomieszkamie w rocznej kwocie 20 zł. Do jednej z posad nauczycieli starszych przywiązane jest wolne pomieszkamie w budynku szkolnym, a do drugiej dodatek na pomieszkamie w rocznej kwocie 30 zł.

2) Przy jedno-klasowych szkołach etatowych z płacą roczną 300 zł. i wolnem pomieszkaniem: 1) Czerlanach, 2) Dobrzanach, 3) Kiernicy, 4) Łozinie, 5) Malczycach, 6) Rokitnie, 7) Stawczanach, 8) Weissenbergu, 9) Wrocowie, 10) Zawidowicach.

W szkołach wymienionych pod 1) i 8) językiem wykładowym jest język polski, we wszystkich innych szkołach język ru. Kandydaci (kandydatki) władający biegle językiem niemieckim będą mieli pierwszeństwo przed innymi kandydatami przy obsadzeniu posady nauczycielskiej w Weissenbergu, do której oprócz korzyści wyżej wyszczególnionych przywiązany jest użytek z gruntu obszaru 7 morgów 1065 1/2 sążni.

3) Przy jedno-klasowych szkołach filialnych z roczną płacą 250 zł. i wolnem pomieszkaniem: w 1) Bartatowie, 2) Kamienobrodzie, 3) Ottenhausen, 4) Uhercach Niezabitowskich, 5) Wołczuchach i 6) Zaskowicach.

W szkole wymienionej pod 3) językiem wykładowym jest język niemiecki, a pod 5) język polski, we wszystkich zaś innych język ruski.

Ubiegający się o jedną z powyższych

posad, winni wnieść podania należyście udokumentowane za pośrednictwem swej Władzy przełożonej do tutejszej c. k. Rady szkolnej okręgowej najpóźniej do 15go maja 1889.

W Gródku, 5 kwietnia 1889.

Księgi gruntowe.

L. 599. (2434)

Dochodzenia miejscowe dla założenia nowej księgi gruntowej wsi Strupków, powiatu sądowego Delatyn rozpoczynam 26go kwietnia 1889.

Interesowani w zbadaniu stosunków posiadania winni się zgłosić celem wyjaśnienia i obrony swych praw.

Komisja hipoteczna przy c. k. Sądzie obwodowym Stanisławów, 7 kwietnia 1889.

Upadłości.

L. 3958 (2371 1-3)

C. k. Sąd obwodowy w Tarnopolu, ustanowił w miejsce oddalonego zarządcy masy Chaima Blumenblatta, Mendla Schallita, zarządcą masy konkursowej Ch. Zilza. Tarnopol, dnia 30 marca 1889.

L. 119 (2372)

Komisarz konkursu Andrzeja i Franciszki Homów wzywa wierzycieli, aby się celem powzięcia uchwały co do dodatkowo zgłoszonej pretensji 30 zł. przez Maryę Jachniak, co do rachunku zarządcy masy konkursowej p. adw. dr. Iwańskiego i co do wniosku jego względem rozdziału kwoty 94 zł. 72 ct. między wierzycieli konkursowych w c. k. Sądzie obwodowym w Wadowicach dnia 15 maja 1889 o godzinie 9 przed południem w biurze komisarsza konkursowego na II. piętrze zgłosili.

Wadowice, 28 lutego 1889.

L. 4537 (2364)

Komisarz konkursowy w postępowaniu konkursowym do majątku spółki kupieckiej Szapira i Katz podaje do wiadomości, że przedłożony został projekt końcowego rozdziału funduszu zrealizowanych masy, który wierzyciele w biurze urzędowym komisarsza konkursowego lub u zarządcy masy adw. dr. Ludwika Pietrzyckiego przejrzeć mogą.

Do wnieścia możliwych zarzutów przeciw projektowi zakreślam termin do d. 25 kwietnia 1889 r., a na wypadek wnieścia zarzutów do rozprawy na takowe i do ustalenia rozdziału wzywam wierzycieli na dzień 3 maja 1889 r. godzinie 10 przed połud. do biura sądowego nr. 17.

Ten sam termin wyznaczam celem powzięcia uchwały względem przyznania należności zarządcy masy tytułem honorarium i zwrotu wydatków.

Tarnów, dnia 23 marca 1889.

L. 49. (2405)

Do likwidacji wierzytelności zgłoszonych dodatkowo do masy konkursowej F. Merla, wyznaczam termin na dzień 15 maja 1889 godzinie 10 przed południem.

Tarnopol, dnia 4 kwietnia 1889.

Rozmaite obwieszczenia.

L. 13094 (2357 3-3)

C. k. Dyrekcja poczt i telegrafów poszukuje ubikację parterową o trzech do czterech obszernych i jasnych pokojach w okolicy placu katedralnego lub świętego Ducha, na umieszczenie filii c. k. urzędu pocztowego od 1 listopada b. r.

Kontrakt najmu mógłby być zawarty na kilka, a najdłużej na dziesięć lat.

Chęć wynajęcia mający zechcą pisemne oferty wnieść do c. k. Dyrekcji poczt i telegrafów najdalej do 4 tygodni i w ofertach dokładnie podać swe warunki przy załączeniu planu oferowanych ubikacji.

Lwów, dnia 5 kwietnia 1889.

L. 14351 (2144 3-3)

C. k. Sąd powiatowy w Brodach zawiadamia niniejszem, że w sprawie c. k. głównego urzędu podatkowego o przeciw Kisilowi Zollerowi pto 16 zł. 42 ct. dla nieobjętej masy spadkowej po Kisilu Zollerze ustanowiono kuratorem Zygmunta Löwnera w Brodach, któremu postanowienie z dnia 15 października 1887 l. 15976 doręczono.

Brody, dnia 30 września 1888.

L. 431 (2154 3-3)

C. k. Sąd powiatowy w Rożniatowie zawiadamia niewiadomego z życia i miejsca pobytu Majera Gelobtera, że Aloizy Piotr Nowak wniósł prośbę o wydanie mu złożonej przez niego w sprawie egzekucyjnej przeciw Nachmanowi, Gedalemu Majerowi i Heni Freidzie Gelobterom o oddanie realności pod n. k. 223 w Rożniatowie z depozytu sądowego kwoty 126 złr. i że dla

Majera Gelobtera ustanowiono kuratorem Majera Tannego z Rożniatowa i do przesłuchania czyli z prośbą o wydanie tej kwoty się zgadza, wyznaczono w Sądzie tut. termin na dzień 30 kwietnia 1889 o 9 godzinie z rana.

Ma przeto Majer Gelobter osobiście lub przez pełnomocnika się stawić lub kuratorowi informacji udzielić, gdyż złe skutki zaniedbania sobie przypisze.

Rożniatów, 28 lutego 1889.

L. 3241 (2169 3-3)

C. k. Sąd obwodowy w Tarnopolu podaje do wiadomości, że z powodu wniesionego pod dniem 14 marca 1889 do l. 3241 pozwu Aleksandry Skulskiej przeciw niewiadomej z życia i pobytu Helenie z Rzeszowieckich Zieloneczynie, względnie nieznanym z życia i pobytu jej spadkobiercom o uznanie i intabulację praw własności do majątności „Lisowce część“ hip. wyk. l. 651 objętej, ustanowił pozwanym kuratorem adw. dr. Horowitza z zastępstwem adw. dr. Blaustejna i doręczył pozew kuratorowi do wniesienia obrony pisemnej do dni 90.

Wzywa się zatem pozwanych, by ustanowionemu kuratorowi informację w tej sprawie udzielili, lub innego pełnomocnika sądowi przedstawili, gdyż inaczej skutki z zaniedbania wynikające sami sobie przypisać będą musieli.

Tarnopol, 16 marca 1889.

L. 12690 (2170 3-3)

C. k. Sąd powiatowy w Brodach zawiadamia, że w sprawie funduszu indemnizacyjnego przeciw Lei Fuhr, Leibie Szturmthal i Chaimowi Weinstock o sprzedaż realności l. k. 342 w Brodach położonej dawniej l. tab. 218 obecnie wyk. hip. 1264 księgi gruntowej dla gminy katastralnej Brody objętej, Dr. Samuel Wagner z Brodów kuratorem nieobjętej masy spadkowej Chaima Weinstocka i Lejzora Mortka Schäfflera, tudzież niewiadomych z życia i miejsca pobytu spadkobierców Lei Fuhr zamężnej Schäffler ustanowiony został.

Brody, dnia 27 września 1888.

L. 1446 (2238 3-3)

C. k. Sąd powiatowy w Pilźnie zawiadamia, że Jan Jarosz syn Wojciecha przeciw spadkobiercom s. p. Tomasza Jarosza z Jaworza górnego wniósł pod dniem 3 listopada 1888 l. 7200 pozew o reasumację sporu pozewem z 18 stycznia 1884 l. 388 wszczętego, tudzież, że dla niewiadomej z miejsca pobytu Maryanny z Jarosów Augustynowej kuratora w osobie p. Tytusa Bujnowskiego c. k. notariusza z Pilzna ustanowiono i do rozprawy ustnej termin na dzień 1 maja 1889 o 9 rano wyznaczono i wzywa Maryannę Augustynową, aby przed tymże terminem, albo innego obrońcę sobie obrała, lub też ustanowionemu kuratorowi potrzebnych środków do obrony dostarczyła, inaczej sama za możliwe złe skutki winna sobie będzie.

C. k. Sąd powiatowy

Pilzno, dnia 26 lutego 1889.

L. 3658 (2270 3-3)

C. k. Sąd powiatowy m. d. S. II we Lwowie zawiadamia Laure Secher i Julię ze Secherów Margulies z życia i miejsca pobytu niewiadomych, że c. k. uprz. Zakład kredytowy włościański w likwidacji we Lwowie przeciwko nim wniósł pozew de praes. 25 października 1888 l. 14667 o zapłacenie kwoty 44 zł. 80 ct. z pn. że dla nich kuratora w osobie adw. dr. Dulebki ze substytucją adw. dra Skowrońskiego ustanowiono i termin do rozprawy na dzień 2 maja 1889 o godz. 10 rano w ts. sali rozpraw wyznaczono, wzywając niniejszem Laure Secher i Julię ze Secherów Margulies, aby zamianowanemu kuratorowi udzieliły potrzebnej do obrony informacji lub innego pełnomocnika sądowi wskazały, inaczej następstwa zaniedbania tego samym sobie będą musiały przypisać.

Lwów, dnia 20 marca 1889.

L. 1249 (2276 2-3)

C. k. Sąd powiatowy w Pilźnie zawiadamia, że Jan Skarbek i małoletni Franciszek, Jan, Zofia i Maryanna Skarbki, przeciw nieobjętej masie spadkowej Zofii i s. l. s. Bubulkowej, 2go Bieniarzowej, tudzież przeciw Franciszkowi Bubulce, Helenie Grychowej i Apolonii Cwikowej wnieśli pod dniem 15 lutego 1889 l. 1249 pozew o uznanie ostatniej woli rozporządzenia Jana Skarbka za sfałszowane, tudzież dla niewiadomego z miejsca pobytu Franciszka Bubulki kuratora w osobie Franciszka Kleszcza ustanowiono i do rozprawy ustnej na ten pozew termin na dzień 1 maja 1889 o godzinie 9 rano wyznaczono i wzywa się Franciszka Bubulkę, by przed tymże terminem, albo innego obrońcę sobie obrała, lub też ustanowionemu kuratorowi potrzebnych środków do obrony dostarczyła, inaczej sam sobie za możliwe złe skutki winien będzie.

C. k. Sąd powiatowy

Pilzno, dnia 25 lutego 1889.

Doniesienia prywatne.

Poszukuje się ekonoma z dobrą rekomendacją. Zgłoszenia proszę przesyłać do obszaru dworskiego w Wierzbiatynie, poczta dworzec Jezierzany. 2361

Niemka z wyższym wykształceniem, z doświadczeniem, mogąca udzielać przedmiotów do szkół normalnych, lekcyi początków fortepianu i znająca wszystkie ręczne roboty, poszukuje miejsca. — Zaskawie zgłoszenia pod chiffrę E. S. Teschen, Bräuhausegasse Nr. 73 Oesterr. Schlesien. 2392

Beczuleczkę, zawierającą 4 litry
Ramu prima z Jamaiki zł. 5
Słodkiego Malaga . . zł. 5.50
za gwarancją prawdziwego, starego i wyśmienitego, rozsyła za pobraniem pocztą, już oclony i franko bez wszelkiego wydatku dla odbiorcy 1808

R. Maiti, w Tryeście.

Mączkę kościaną

preparowaną kwasem siarkowym, najkorzystniejszą **nawóz** pod wszelkie zasiewy wiosenne i

Proszek do karmy

zawierający około 85 pre. czystego **fosforanu wapniowego**, bardzo skuteczny dodatek do karmy dla wszystkich zwierząt domowych i drobiu wszelkiego rodzaju. Wpływa na silny rozwój kości przyszłego bydła pociągowego, przyspiesza otęczenie, powiększa znacznie wydajność mleka u krów i produkuje jaj u drobiu.

Pakiet na próbę zawierający netto 4 1/2 kilogr. proszku, wysłać odwrotną pocztą za nadesłaniem przekazem zł. 1.60 z opakowaniem i opłaconiem portu do każdej poczty w Austrii i Niemczech. Opis i sposób użycia tak mączki kościanej jakoteż i proszku do karmy na żądanie bezpłatnie i franko. 1727

Fabryka wytworów chemicznych i nawozowych

Spółki komandytowej

Juliana Wanga

we Lwowie, ul. Jagiellońska 12.

Wstrykiwanie

aptekarza

Henryka Blumenfelda
we Lwowie.

Wstrykiwanie to, sporządzone z rośliny Matico (Piper augustifolium) znachodzącej się w Południowej Ameryce, posiada nie tylko znakomite własności prezerwatywne, lecz po kilkorazowym użyciu, zastarzałe nawet cierpienia przewodu moczowego usuwa. Cena 50 ct.

KABZUŁKI Z MATICO

wyrobu aptekarza Henryka Blumenfelda we Lwowie.

Kabzułki te są z części sterycznych roślin „Matico, Santale, Kopaiwy i Kubeby“ taki szereg składników, że nie sprawiają żadnych dolegliwości żołądkowych, a skutek jest nadzwyczaj pewny i szybki. Szczególnie zalecają się kabzułki w wypadkach, gdzie zapalenie chorobie towarzyszy.

Główny skład

w aptece „pod Złotym Słoniem“ Henryka Blumenfelda we Lwowie.

Bilans Towarzystwa wzajemnego kredytu w Sędziszowie za rok 1888.

	zł.	ot
Fundusz rezerwowy	2384	—
Udziały	11900	—
Udziały na raty	4032	23
Wkładki oszczędności	29	89 85
Towarz. wzaj. ubezpieczeń w Krakowie	1000	—
Gal. Kasie Oszczędności we Lwowie	2900	—
Bank krajowy we Lwowie	5396	—
Towarzystwo zaliczkowe we Lwowie	3000	—
Tow. zaliczk. we Lwowie Rk bieżący	1067	54
Towarz. zaliczk. i kredyt. w Rzeszowie	1166	54
Fundusz dyspozycyjny dyrekcji	33	76
D. G. Ujejski w Ropeczyach	113	36
Rezerwa podatkowa	80	—
Wydatki nieprzewidziane	148	—
Dywidenda	11	82
Rok 1889. Procenta przenośne	878	92
Zysk za rok 1888	1504	14
Razem	65211	16
Stan czynny.		
Dłużnicy na skrypta	30218	20
na weksle	19969	83
na akta notaryalne	2337	—
na wierzyciele	692	4
Towarzystwo handlu skór w Sędziszowie	830	74
Inwentarze Towarzystwa	157	58
Koszta założenia Towarzystwa	82	52
Udział w Tow. zaliczk. we Lwowie	1000	—
i kred. w Rzeszowie	100	—
Zaliczki na pensje	55	—
Koszta procesu	205	28
Gotówka 31 grudnia 1888	9562	97
Razem	65211	16

Sędziszów, 31 grudnia 1888.

DYREKCJA.

Karol Ballaban

we Lwowie

polca 2371

naturalne czyste wina

węgierskie, austriackie, francuskie i hiszpańskie w najlepszej jakości.

Staly zapas 10.000 butelek.

Wina węgierskie.

	flaszka	ct.
Plattenseewein	—	44
Heglayer nr. 1	—	65
" nr. 2	—	80
" nr. 3	—	—
" wytrawny nr. 4	—	20
" z r. 1861	—	50
Maślacz z roku 1874	—	50
Tokayer Flandorfera	1/2	2 10
"	1/2	8 50
Ruster	—	1
Ofner czerwony	—	65
Adelsberger	—	1
" stary	—	20
Villanyer	—	1
" Riesling	—	1

Wina austriackie.

Klosterneuburger Stiffta	—	90
Vöslauer Schlumbergera biały	—	1
" czerwony	—	1
Goldack Schlumbergera biały	—	30
" czerwony	—	30
Burgunder Stiffta	—	10
v. Liebl & Sohn	—	90
Vöslauer Römer i Syna	—	1
Monopol	—	50
Luttenberger	—	20
Plekerer	—	20

Wina francuskie.

St. Julien	—	40
Chateau Margaux	—	2
Haut Barsac	—	80
Haut Sautes	—	2
Schery, bardzo stary	—	50
Malaga	—	50
Madeira	—	3

TRAWA MIODOWA

(Holeus lanatus)

nasienie świeże i pewne na grunta suche lub mokre zupełnie liehe, na pastwiska wyborna roślina, raz zasiana trwa kilka lat. **Jeden korzec** wraz z workiem kosztuje 4 zł. przy zakupie naraz 10 korec daje się korzec bezpłatnie. Zamówienia skutecznie **J. Buśiewicz**, skład nasion w Bochni. 878

SKŁAD KAWY ARTURA KOSCIKIEGO

pod godłem

we Lwowie

ulica Chorażczyzna L. 22

polca

KAWĘ AMERYKANSKĄ

w najlepszych gatunkach

i sprzedaje

1 kilo zł. 1.70, 1.80 i 1.90, na prowincję 4%, kilo zł. 8.70, 9.15 i 9.60. franko.

Odbiorcom nad 50 kilo opust.

Nie mam wcale tych gatunków kawy, które drudzy pod nazwą mego godła ogłaszają.

Cenniki wraz z warunkami spłaty dla c. k. urzędników państwowych na

Uniformy i składowe części tychże

(służące do zupełnego umundurowania) przesyła franko

Uniformsanstalt

zur „Kriegsmedaille“

Maurycyego Tiller'a & Co.

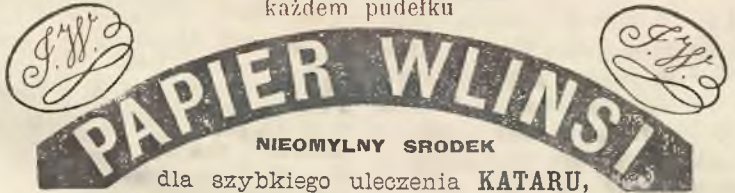
c. k. dostawcy nadwornego

W Wiedniu, VII Mariahilferstrasse 22.

1100

Dla uniknięcia fałszerstw

wymagać zaparowania jak obok na każdym pudełku

W Paryżu u Pana J. WISLIN i Ko, 31, ulica Sekwany.

Mąka pożywienia dla dzieci

z I. wiedeńskiej fabryki mąki pożywienia dla dzieci

Franciszka Giacomelliego,

która jako niedosięgnięty niczem środek pożywienia dla niemowląt, zastępujący zupełnie pokarm macierzyński, przez najznakomitsze powagi w kraju i zagranicą, zaszczytnie uznana i polecana została i z powodu swej wymienionej siły pożywej tak szybko i poważnie uzyskała wzięcie, kosztuje dla niemowląt dziennie tylko 5 centów. Nabyć można we LWOWIE u apt. Piotra Mikolascha

Cena 1 dużej puszki 80 ct., 1 małej puszki 45 ct. z opisem używania.

Z drukarni Wł. Łosińskiego ul. Czarnieckiego L. 12 dom Wernera.

Do farbowania

wszelkich gatunków materyj, jedwabiu, wełny, tiulu, koronek, firanek, piór do ozdoby kapeluszy

Pisane

polca

2416

Alojzy Hübner

Lwów, ulica Karola Ludwika, L. 13. Farbkę, którą samemu użyć można.

Prof. dr. Jaegera

Oryginalne prof. dr. Jaegera wyroby po cenach fabrycznych z najszlachetniejszej wełny, zalecane dla osób walego zdrowia łatwo się przebiegających.

Koszule, Kaftaniki, Kalesony i majtki, Skarpetki i pończochy, Ogrzewacze na żołądek, Kamasze.

Staniki włóczkowe do noszenia po sukni z rękawami i bez

polca

handel płócien i bielizny

Jana Riedla

we Lwowie. 1163

Na święta

Noże stołowe i deserowe, noże do mięs i ciast, formy różnego rodzaju, blachy do ciast, tortownic, kociołki i różgi do bicia piany, ścisiki do szynki, korkociagi, maszynki uniwersalne do tarcia (migdałów, cukru, bułek orzechów i t. p.)

Wyroby z metalu

Alpaca i chińskiego srebra

(pod gwarancją za dobroć) polca 2337

Antoni Halski

handel żelazny we Lwowie, plac Maryacki 9

Ilustrowane cenniki na żądanie franco

Jedyna fabryka bilardów

we Lwowie ul. Grodzickich L. 3

Braci Andraszek

ma na sprzedaż gotowe bilardy, kule, kije i wszelkie przybory. 1594

Bilard obracany z naszej fabryki można oglądać w restauracji p. Landesbergera przy ulicy Pańskiej.

Karola Ballabana

we Lwowie

polca

1697

wszelkie gatunki kawy

w smaku czystym aromatycznym.

5 kilo Moka arabska	10 złr. 80 ct.
* Jawa złota	10 " 80 "
" Ceylon grubo-ziarnista	10 " 80 "
" " średnia	10 " 40 "
" Kuba wymienita	10 " —
" Laguaira grubo-ziarnista	9 " 60 "
" Guatemala	9 " 20 "
" Jamaika	8 " 80 "
" Rio laré	8 " 40 "
" Santos	8 " —

Franko na każdą stację pocztową.

Jubiler i złotnik

JAN JARZYNA

Lwów, Plac Maryacki, hotel Europejski, polca znaczny zapas biżuterii własnego wyrobu i srebra stołowego, pierścionki żarzynowe, obrączki i szpilki ślubne i wszelkie zamówienia wykonuje we własnej pracowni w jak najkrótszym czasie.

Sławne suche drożdże

niezawodne w rozczywie

z fabryki

Ad. Ig. Mautnera i Syna w Wiedniu

polca handel

KAROLA BALLABANA

we Lwowie.

Upraszam o łaskawe wczesne zamówienia.

We Lwowie skład główny w magazynach P. K. MIKOŁASCHA, i u wszystkich aptekarzy, fryzjerów i w magazynach perfum.

VELOUTINE

Puder

ryżowy specjalnie

PRZYGOTOWANY Z RYZEM

Przez CH^{les} FAY, Fabrykanta Perfum

PARYŻ, 9, Ulica de la Paix, 9, PARYŻ

KAPSULKI MATICO

PP. GRIMAULT i Ko Aptekarzy w Paryżu.

Skuteczność niezawodna w leczeniu *rękożętek* bez utrudzenia żołądka, które zawsze pociąga za sobą użycie kapsulek z kulebą w płynie.

W Paryżu, 8, ulica Vivienne i w głównych aptekach.

We Lwowie w aptekach pp. Mikolascha, Wewiorskiego, Ruckera, Skiepińskiego i Beisera.

Pierwsza Węgiersko-Galicyska kolej żelazna.

Obwieszczenie.

Dwudzieste drugie (zwyczajne)

Ogólne zebranie akcyonaryuszów

Pierwszej węgiersko-galicyskiej kolei żelaznej

odbędzie się

dnia 9 maja 1889 o godzinie 10 przed południem

w sali klubu austriackich urzędników kolejowych w Wiedniu

(I. Echenbachgasse Nr. 11).

Porządek dzienny:

1. Sprawozdanie z czynności za rok 1888.
2. Sprawozdanie wydziału rewizyjnego względem sprawozdania rachunków z roku 1888.
3. Sprawozdanie o stanie rzeczy upaństwowienia naszej kolei.
4. Wybór do nowej rady zawiadowczej.
5. Wybór wydziału rewizyjnego do sprawdzenia rachunków z r. 1889.

Panowie akcyonariusze posiadający najmniej 25 akcji, którzy sobie życzą wykonać służące im prawo głosowania, zechcą w myśl §§. 40, 41 i 42 statutu złożyć swoje akcje najdalej do 12 godziny w południe dnia 1 maja 1889 w Wiedniu w biurze c. k. uprz. aust. zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu.

Złożenie to ma nastąpić według konsygnacji, którą oddawca w dwóch egzemplarzach w arytmetycznym porządku spisać i podpisać winien. Blankiety konsygnacji otrzymać można bezpłatnie w powołanym wyżej biurze. Składający akcje otrzyma jeden z tych egzemplarzy konsygnacji wraz z kartą legitymacyjną na ogólne zebranie. Złożone akcje oddane zostaną po odbyciu ogólnego zebrania za zwrotem odpowiedniej konsygnacji.

W razie zastępstwa upoważniony przez akcyonariusza pełnomocnik winien złożyć legalizowane, a przynajmniej przez dwóch świadków podpisane pełnomocnictwo swe w biurze towarzystwa najpóźniej na dwa dni przed odbyciem ogólnego zebrania.

Wiedeń, dnia 5 kwietnia 1889.

Od Rady zawiadowczej.

(Przedruk nie będzie płacony.)

(Zarządca Władysław J. Weber.)

Papier z fabryki papieru Fiałkowskich.